Ն 1394 1890 ՅՈՒՆՎԱՐ 20 ՇՈՒՐԱՄԱՍ ԷՐԹԻՍԻ 1307 ՇԷՄԱԶԻ ԻՎ. Ա. ԱԼԹԵՆՃԸ ՍԷՆԷ

20 ԲԱՐԱ

ՋԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

ԱԳՈՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

	12 ԱՄԻՍ	6 ԱՄԻՍ	3 ԱՄԻՍ
ՍԹԱՄՊՈՒԼ	140 ՂՐՇ.	70 ՂՐՇ.	40 ՂՐՇ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջիմիյէ 20 ղրուշտան

ԲՈԼԻՍԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՍԷ ԹԻԽՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՏԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

(صاحب امتياز: جيوەلكيان)

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Լինի, 2ենէ՝ 3ենի սահիկէ դրշ. 8
Կիւնտիւ սահիկէ 11է 10ր. հս. » 3
Մէվտատը նաֆիսյա տակը պէնտէր մէճմանէն զատուր օրունանագ վէ տէրկ օրունտայան էվրագ իատէ օրունտայա-ճագ տրը։

Իտարէխանէսի, Օթամտօյտա Ֆապր Ալի ճատտէսինտէ Եուսէֆ 20 ճիվիլէհան մահալլասընտա տրը։ Քեաֆիֆէի մէկատատ հաղգրնտու կոզէթանըն սահիպ վէ մէտուլը ՏԻԳՐԱՆ ԶԻՎԷԼԷԿՅԱՆ միրաճաաթ օրունա։

ԿԻՒՆԷԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻԱ

Իթալիա հիւքիւմէթի՝ Ինկիլթերրա վէ Բօրթուկալ հիւքիւմէթլէրի պէյնէլմիլալ իխթիլաֆը մայիսմին պիր հաբէմ մարիֆէթիլէ թէվիլիսինի Ինկիլթերրայա թէքիֆի իմմէք իսէ տէ, Բօմատա մուդիմ Ինկիլիզ սէֆիրի Լօրտ Տրֆրէն՝ հիւքիւմէթը մէթպուէսինին՝ իխթիլաֆը մէգիւրրն պիր հաբէմ մարիֆէմիլէ թէսվիլէսինէ ասլա մուվաֆազաթ իմմէյէճէյինի իթալիա բէյնը վիւքլասը Մ. Գրիսբրիէ պէյան էյլէմիշ տիր։

Լիզպոնտան պէրվէճէը աթի եա զրմիշ տրը։

«Լաբէնցօ-Շաբէզտէ վէ Ագիրի գատաքի Բօրթուկալ միսիսէմի քեամիրնըն սարը մահալլէրինտէ իս քեան իտէն Ինկիլիզլէրին տիւզարը հագարէթ վէ սուի մուամէլէ օլարգ լարը բիվայէթ օլընրյօր։ Պու պապտէ մաղիմաթը բէսմիյէ միւրուտինէ քէմալը էնտիյէ իլէ պէկլէնիյօր։

«Բօրթուկալ հիւքիւմէթի՝ Շիրէ նամ մահալլին Բօրթուկալ ասքէրի թարաֆընտան թախիրէսի իւզէրինէ Լիզպոնտա վէ Օբօրթօտա պէօյուք գարբըշզուզլար գուհուրինտէն զօր գուլբյօր։»

Սօֆիայա իտիալ օրնան էճնէպի էմթաասընտան ախզ օրնանագ (100տէ 5 տուռուլիլէ («ֆրանգ») դէսմի՝ պազը էճնէպի տէվլէթլէրին բրօթէսթօսը իւզէրինէ պու քէրրէ ֆէսխ օրնմզը տրը։

Գարատաղ բրէնսի՝ Սրբպիսթան թախտը գրալիսի հագգրնտա հիշ պիր իտտաասը օյմադրընը, վէ բրէնս Գարաեօրկէվիչ իլէ օյան իխթիլաֆը՝ խուսուսի պիր չէյ օլուա, Սրբպիսթան թախտը գրալիսի մէսէլէսինէ ասլա թէպլիգի օյմատրընը Սրբպ հիւքիւմէթինէ պիլտիրմիշ տիր։

Աթինատա Օսմանը սէֆարէթխանէսինին արապաճըսընը եարալամզ օյան պիր բօլիս մէմուրը՝ քէն տիլիկինտէն հիւքիւմէթէ թէսլիմ օլմզը օյմադրա, մէրդում հապս ի տիմիշ տիր։

ԿԻՐԻՏ

Հանեատան չէօյլէ եազմզը տրը։

Եունան վէլիհաֆտանրն բէսմը լգ տիմամը էնտասընտա Կիրիտին պիր չօգ քիլիսէլէրինտէ պիր թաղրմ սիրսի պայրագլար չէքիտիկի կէօրիւմիշ տիր։ Պազը Օսմանը մէմուրլարը՝ պու հալին ճանիպը վիլայէթտէն վէրիլէն էմրլէրէ մուղայիր օլմըշը կէօրէրէք, գիքը օյնան պայրագլարը Ժանտարմալար վասէթասը յա գալ տրբմշլար տրը։

Քէօրիլէր՝ եէնի պիր հատիսէ չզգարմագ իւմիտիյէ հավատիրը մէգքիւրէյի բէք միպայտալը պիր սուրէթտէ պա թէլէկրաֆ հանեատա մուգիմ Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրա վէ Եունան դօնսօլօլարընա պիլտիրմիշլէր տիր։ Քէօյ իչինտէ կէօյա քիչիսէ թասվիրլերիյէ Խաչլարընն սօգագ օրմասընտա չամուր իչինէ աթբլրտրը բիվայէթի տախի չայի օյմուշ տրը։

Գօնսօլօսլար՝ Շաքիր բաշա հագրէթլէրինէ միւրաճաաթ իմտիքլէրինտէ, բաշալի միշարէլէյ՝ միթէճասբրլարրն թէէտիպի զրմիրնտա տէրհալ թահգիգաթը լաղրմէ իճրասընը էմր էյլէմիշ տիր։ Քէյֆիյիէթին պալատէ պէյան օլունտրը իւղրէ քիչիք մէմուրլարը՝ քիլիսէ պայրաղընը պայրագ էմրասքնտաքի ընկիլէրէ ալտանարաղ Եունան պանտէրատար օլտուղը զանընը յա գալտրրմզ օրմալարընտան իպարէթի օրտուղընը ինտէթ թահգիգ անլաշրմզ օրմազա, վալի բաշա՝ մէզքուր պայրագլարը իհթիրամաթը լազրմէ իլէ իատէ իմտիրմիշ տիր։

Մկրտութիւն կիւնիւ Խաչը սույա ամմազ բէսմի՝ Հանեատա քէմալը ասարիշ վէ էմնիյէթլէ իճրասի տիրմիշ, վէ օ սրբատա տէնիզ քէնարընտա ասաքիրը Շահանէ վէ Ժանտարմալար հաղրը պուլրնմզը տրը։

ԹԷԼԵԳՐԱՖ

(Ագանս դը Գոնսթանթինօբլ)

Բարիզ 30 յունվ.

Ֆրանսա իլէ Ալէմանիա միյանընտա պիր իմմիճագ ադամ իհմիլմալի հագգրնտա մրալայ Սթօքէլ թարաֆընտան պիր բիսալ նէյզը օլընտրզը խապէր վէրիլիյօր։ Միրալայ ըՍթօքէլ՝ Ադրաս-Լօրէնին կէրի վէրիլմէսինի վէ բանսլավիզմ մուխալաբարընա գարշը հարբէթը միշլէ։ բէքէ իճրասընը թալեպ իմմիշ տիր։

Բարիզ 30 յունվ.

Պուլանժիսթլէրտէն միւրէքքէպ պիր ինթիխապ ճէմիյէթինտէ Մ. Լօր՝ բէնտիսինէ խասիմ թարաֆընտան նամզէտի օյան Մ. Լիսակարա թարաֆընտան թօգաթ եէմիշ տիր։ Ճէմիյէթ՝ ուժուտի պիր դարկաշարգ իլէ խիթամ պուլաու։ Մ. Լակէր, Մ. Միլրան վէ Մ. Լէգան՝ բէնէ բալ Պուլանժէ իլէ խիթիշարէ իմմէք իչին Ճէբսէյ առասընա կիմմիշլէր տիր։

Բարիզ 30 յունվ.

Ճիւմհուրիյէթլէրին ճէմիյէթը ուժումիյէսինտէ հէր գըսմ ճիւմհուրիյէ տէն 200 ադա հաղրը պուլրնմզրը։ Հուզզարրն էն եաշլրը օյան Մ. Նոել Բարֆէ՝ ճէմիյէթէ բէյս ինթիխապ օլընմադա, մուսամիյէ՝ մէճլիսի քիչասա իմմիշ տիր։ Մ. Վիէն՝ Մ. Էբրիսօնրն բէյս ինթիխապ օլընմասրը թէքրլիք իմմիշ տէ, մուսամիյէ՝ զ ադալ իմմէմիշ վէ Մ. Բրուսթրն պիր էնճիւմէնը տարմի թէչքիլի հագգրնտաքի թէքլիֆինի բէտտա վէ ճէրչ իմմիշ տիր։

Կիրնիլիք մէսէլէլերի թէտգիգլէ անլէրէ մախուսս գարարլար իմմի խազը իչին պիլճիւմէ ճիւմհուրիյէրին հէր արն սոն չարշէնպէհ կիւնիւնտէ պիլա տավէթ իճթիմա իմմէլէրի հագգրնտա Մ. Լանէսան թարաֆընտան վագը օյան թէքլիֆ գատալ օրնոր։ Իճթիմաը փէվգէլատ՝ էն ազ 50 ադանրն իճթիմա յա տավէթի իւզէրինէ վուգու պուլապիլէճէք տիր։

Ճիւմհուրիյէրին էքսէրիյէթի՝ գավանինը ասքէրիյէ իլէ մէքթէպլէրէ տախի գանունլարրն պիլմուհաֆազա թամ պիզ ու իճրասընը վէ միլլէթին հագգը հաքիմիյէթինին գրալրգ վէ իմբէրատօրրգ թարաֆտարանընա գարշը միւտաֆասընը բրօկրամընա էսաս օլարագ գատալ իմմիշ տիր։

Ճէմիյէթ՝ ադամ հաղրէնին խիմլէրինի գայտ իմմէլէրի իչին պիր տէֆթէր քիչատընա գարար վէրմիշ օյմադրա, 162 ադա՝ իմզալարընը վաղ իմմիշլէր, վէ 50 գատտար ադա՝ վագը իմզատան խանինքեաֆ իմմիշլէր տիր։ Իլէրուտէ իճթիմա իտէճէք ճէմիյէթլէրին բիյասէթի մէսէլէսի գարարլաշըբրլմամզ տրը։ Ճէմիյէթտէ մուվաֆֆագիյէթ հուսուլինէ՝ մէպուսան մէհֆիլինտէ չիւպ հէ օլընրյօր։

Վիէննա 30 յունվ.

Պու կիւն արշիտուգ Բոռոլիքն վէֆաթընա միւտարք կիւն օյմադա, Ալէմանիա իմբէրատօրը՝ միւշա բէլէյինին մէզարը իւզէրինէ պիր կրլանիա վաղ իմմիտրմիշ, վէ պիր խայը պէօյուք զէվամ վէ ճէմիյէթ վէ էանաֆ թարաֆընտան տախի անի մուամէլէ իճրա իտիրմիշ տիր։ Պու միւնասէպէթլէ պիլճիւմէ կա զէթարար՝ վամանբերվերանէ պէնտլեր նէյզ իմմիշլէր տիր։

Վիէննա 30 յունվ.

Պէլկրատա միւթէվէճճիհէն հարբ քէթ իտէն Դարատաղ մէմուրը Մ. Վուգովիչին Վիէննատա իբի կիւն իգամէթլէ էվվէլ էմրտէ իտարիճիյէ նէզարէթինտէ չիւպ էմտիրի Մ. Սէօկէօնեի վէ մուախիսէրէն խարբ։

Գրզբլ-Թօրրագ պէյնինտէ պիր թրամվայ ինչասը իմմիյաղընը Շիրին եան եուանդ էֆ. իսմիտա իմմիշ տիր։

—Իզմիր-Էնդարէ ջմմէնաքիէրինին եարբլարը եէրլէրէ բէք զիյատ գար եաղտրզընտան, էքսէր մահալլէրտէ ինչասթ թաթիլ օլընմզը տրը։

—Սուտուր իտէն իրատէի Սէնիյէ մուճիսինճէ, պունտան պէօյլէ ասաքիրը Շահանէ վէ զապթիանընն էլ պիսսէ եէրի դուժաշլարտան իմայ իտիլճէճինտէն, պու խուսուս իչին Պապր Սէրասքէրիտէ լէվգիմ բէիսի Ահմէտ, մէսարիֆ Նազրը Հիւսնի վէ ինչասթ տարէսի բէյսի Ապդիս բաշալար հաղարաթրնտան միւբէքքէպ պիր գօմիսիոն թէշքիլ իմմիշ տիր։

—Պէլկրատտա Սրբպ Բրօբականտ ճէմիյէթի՝ Մակեդոնիատա Սրբպ մէքթէպլէրի քիչասը իչին բէք չօգ չալրշմագտա օլուպ, պու մէքթէպլէրի թէճթիշ գրմինրնտա պիր Սրբպ լը մը Մակեդոնիայա կէօնտէրմիշտիր։ Մէրդում՝ Բուլգա պիլմէգինինէն, Ցէրասատէթ կէլիպ լիսանը մէգքիւրը թահսիլ իչիւն հէյվալի ատատա վագը Բուլգարրն բուհպան մէքթէպլինէ տէվամէ պաշլամզրը։

—Բէյի մէճլիսը իտարէսի բէյսի Մ. Մալէ իլէ բէյսը սանիսի Մ. Զիֆֆէր՝ պու սէյէ տախի մէմուրիյէթլէրինտէ իպգա օլընմզըլար տրը։

—Տէրսատէթ պիտայէթ մահքէմէսի պիրինճի հուգուգ տաիրէսի ազասընտան Խալիլ Նէյզ պէյ հաղրէթլէրինէ Իրան Շահը թարաֆընտան Շիր ու Խուրշիտ Նիշանընն Յիւնճիւ բրիթպէսի իթա գէրընմզը տրը։

—Իվվէքի կիւն Թէրսանէտէն տէնիզ էնտիրիսիքլէրինի եապտրզըմզ 5 սէֆինէյի հիւմայունէն ֆօթօկրաֆ բէսմէրի պէնտրագ խաքիբան Շահանէյէ արզ ու թագտիմ գրընմզը տրը։

—Ազարեան ժողէֆ էֆ. իլէ զէվճէսի թարաֆընտան էվվէլքի ագչամ Ամերիգա սէֆիրի Մ. Հիրշ իլէ զէվճէճ վէ քէրիմէսինէ իբրամէն պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օյընրպ, պունտա Իրան սէֆիրի իլէ սիֆէրատ սաիրէ մուուէն հաղրը պուլրնմզրը տրը։ Զիյաֆէթտէն սոնրա Մատամ Ազարեան թարաֆընտան պիր բէսմ գապուլ իճրա օլընրպ, Ինկիլիզբրա սէֆիրինին զէվճէսի Մատամ Ուայթ իլէ Բուսիա վէ հօլանտա սէֆիրէրի վէ զէվաթը սաիրէ բէսմ մէգքիւրտ հաղրը պուլրնմզրլար տրը։ Միւթէապրպէն պիր գօնսէր իճրա օլընրպ, պունա Մատամ Ազարեան տախի տախիլ օլմուշ տրը։

—Բէյէրպուրգ Օսմանը սէֆիրի Ֆէրիդ հիւսնիւ բաշա հաղրէթլէրի՝ սիրէն սէֆարէթխանէտէ պիր զիյաֆէթ տիրլամամթիլ իլէ իթա իմմիշ, վէ պունտա Բուսիա խարիճի յէ նազրը վէ միւսիմէյարը վէ մէմուրինը միւքիյէ վէ ասքէրիյէ վէ սիֆէրլի սաիրէ հաղրը պուլրնմզրլար տրը։

—Բուսիա Սինօդը՝ պիրի Ա.ինօրոգտա վէ տիկէրի Երուսաղէմտէ իբի Բուս մէքթէպի թէէսիսինէ գարար վէրմիշ տիր։

—Ճէպր հիւմայուն միւթէրճիմի Իպրահիմ հագգը պէյ՝ տիւն Իթալիատան Տէրսատէթէ ավտէթ էյլէմիշ տիր։

—Իզմիր վիլայէթինտէ Սօմա ճիվարընտա եարբլմագտա օյան տէմիր եօլընտա իյէյէն ամէլէտէն էրզրում լը հասան Զաուշ իլէ 4 բէֆիզինին մանկալ քէնարընտա գուրութմագտա օլորգլարը թօրբ. լ՝ պիրտէն պիրէ բաթլայարագ, մէրգում հասան Զաուշ իլէ Մուսթաֆա՝ վէֆաթ իմմիշլէր, վէ տիկէր 3 բէֆիզլէրի՝ պիր չօգ եէրլէրինտէն եարալանմզլար տրը։

ԸՆԴ ԱՄԵՆԸ 70 ՕՐԻՆԱԿ ՄՆԱՑԱԾ

«ՀԱԶԱՐ ԵՒ ՄԻ ՄԱՆՐԱՎԷՊԷ»

Հատոր Ա. կազմեալ. Գին 7 ղրշ.

Սոյն զրօսուցիչ միանգամայն բարոյալից գրքին Ա. հատորի տպագրութիւնը աւարտած՝ եւ միայն 70 օրինակ մնացած ըլլալով, վաճառուելէն ետքը պիտի սկսի Բ. հատորին տպագրութիւնը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Խառն ժողով տիւն Գալաթա Խորհրդարանընտա Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հաղրէթլէրինին Նախագահութիւնը վէ Ղազարոսեան Սահակ էֆ. Ղեն Ատենապետութիւնը թաքրնտա ադտր իճթիմա խտէրէք, էվվէլ պէ էվվէլ Վեհ. Տ. Մակար Ս. կաթողիկոս հաղրէթլէրինին պիր կոնդակը գրաաթ օլընմզը տրը։ Պունտա միւշարէէյհ Ս. Կաթողիկոս հաղրէթլէրի՝ Երր պաշը վէ Ս. Մրնունդ եօրմուսընը Բաթրիգ Սրբազան հաղրէթլէրինէ թէպրիք իտուպ, Կրօն. վէ Քաղ. ժողով հաղրէթլէրինէ Օրհնութիւնլար վէրմէքտէ, վէ Ս. Էջմիածին իլէ Ս. Երուսաղէմ իանէ իչիւն թէէսիս օլունն Գանձանակլարա իմտի իանանա վէ օյմանան եէրլէրտէ սէրիան Գանձանակլար թէէսիսինէ վէ նէթիճէլէրինի պիրա թէէիրիր Բաթրիգխանէյէ թէպլիղէ նասիհաթ իմմէք իւզրէ Բաթրիգ Սրբազան հաղրէթլէրինին կէչէնտէ եաղտրը պիր Շրջաբերական Կոնդակտան տօյալը պէյանը թէչէքքիւր իմմէքտէ պուլրնմզը տրը։

Տիւնքի Խառն Ժողով՝ պունտան մատատա պաղը տախիլի վէ ուժուտի վէ սաիր մէսէլէլերէ տախի իշթիղալ իմմիշ տիր։

Պատէհէտ մէճլիսը մէգքիւր՝ Տէ սուչ խորհուրդլարրն իբրալ վէ Ամենապետլերինին ինթիխապ իտրմիշ օլտրգլարրը նագարը տիրգաթա ատլարագ, Ազգ. Սահմանադրութիւնին 69րնճը պէնտի մուճիպինճէ Երես փոխանլարրն ուսուլը թէվգիինի թահմիր միղաքէրէյէ ալմզը տրը։

Մուչտա քեահին Ս. Կարապետ վանքը Միաբանութիւնը՝ Բաթրիգխանէյէ պիր թահրիրաթ իրսալ իտէրէք, վանքին մատտի վէ մանէվի ֆէնա պիր հալտէ պուլունմզրընը իչալ իմմիշ օյմադա, Խառն Ժողով՝ մէգքիւր վանը հագգընտա էվվէլճէ վէրիլէն պիր բաբօրթօ իլէ պէրապէր թահրիրաթը մէգքիւրէյի Վանորէից խորհուրդա իրսալ իմմիշ տիր։

Մուչ Գաւառ. Վարչութիւնը՝ Վիճակին առաջնորդարքարգ երգիւնտէն տիւչարը մաղարրաթը ազիմէ օլարրընը պիլդէյան պիր առաջնորդ նամզէտ ճէմավէլի թալեպ իմմիշ օյմադա, Խառն Ժողով՝ ճէտվէլը մէգքիւրին թանզիմինի Կրօն. Ժողովա թավսիյէ էյլէմիշ տիր։

Պայսուրթի Գաւառ. Վարչութիւնը՝ Առաջնորդ Ռուբինեան Գեր. Տ. Ամբրոսիոս վարդապետին հիսապ վէրմէտիկինտէն թէչէքքի իմմիշ օյմադա, Խառն Ժողով՝ իչալ թէչէք քինամէնին սուրէթինի բուհանի մուամիլէյէ իրսալ իլէ իդգահաթ թալեպ իմմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

Տիարպէքիր առաջնորդարրն սէրան ինթիխապ իտիլմէսինէ սայ իմմէսինի տիւնքի Խառն Ժողով մահալը մէգքիւր Առաջն. Տեղապահընա եազմադա գարար վէրմիշ տիր։

Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հաղրէթլէրի՝ Պապր Ալիյէ պիր թագրիր եաղարագ, Արմաշ վանքը նամընա հաֆթալրգ պիր բուհանի բիսալէնին նէչրինէ միւսաատէի Սէնիյէ իթիասընը խսթիրհամ էյլէմիշտիր։

Իսկիւտարտա Եէնի մահալլէտէ միճէտտէյէն ինչա օրնան Ս. Կարապետ քիլիսէսինին Տաճար գարուսը իւզէրինտէ պանիի սապրգ մէրհում Բաթրիգ Աստուածատուր Սրբազանին իսմի իլէ պանիի ախիրի Ունճեան Մաթուս վէ Աբիկ էֆէն տիլէր հաղարաթրնըն էսամիսի մուդարէտ օյտրը կկպ, իքի Պահաբան դարուլարրնն իւզէրինտէ տէքիրսէի մէգքիւր գատիմ մուէսսիսլէրինին վէ Շնճի տէֆթ ինչա իտէն էրզինկանը մէրհում Զաքէոս վարդապետին վէ Յնճի տէֆթ պինա ի տէն մէրհում Յովհաննէս Կոլոտ Բաթրիգին իսմէրի հէքք ու գայտ օլուճաքլար տրը։

Պու հիսապճա Ս. Կարապետ քիլիսէսի 5 տէֆթ ինչա օլընմզը տրը։

Եէնի Գարու քիրիսէսինին սապրգ թաղ խորհուրդը իլէ չիմտիքի թաղ խորհուրդ արասընտաքի իխթիլաֆընտէֆ ու բէֆինէ մէմուր թէֆթիշ դօմիսիոնը կէչէն կիւն ագտը իճթիմա իմմտիկի կիպի, եարբն տաքի թէճէմմիւ իսէրէք իճրաի միւգաքէրաթ իսէճէք տիր։

ԲԱՐԻԶ ՍԷՐԿԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻՆՏԷ

ԲԼԷՑԷԼ ԲԻԱՆՕԼԱՐԸ

Հէման պիր ասրտան պէրու մուէսսէս պուլրնան մէչհուր Բլէցէլ բիանօ ֆապրիգասը՝ Բարիզ Սէրկիսինտէ հէյլէթը ատուրն իմթիֆագը արասըյլա դէօյ-ի էրբաֆէյի գազանտրը կկպ, տիկէր պիր թագրմ միքեաֆաթը ալիրէյ տախի նաիլ օյմագտա պուլրնըյօր։

Իչպու ֆապրիգա՝ 1807տէ մէչհուր մուսիգաշինաս Ինեաս Բլէյէլ թարաֆընտան թէէսիս օլընրպ, էլեէվմ էգօլ Բօլիթէքնիգ թալէպէի գատիմէսինտէն Մ. Կ. Լիսընը թահթը իտարէսինտէ պուլրնմզրա, մէղքիւր ֆապրիգանրն կէրէք ֆէնընը մուսիգիտէ վէ կէրէք ալէմթը մուսիգիյէ սէնաաթրնտա բէսպը թէմէյյիւզ իմմտիկի՝ պունտան միսթէթպան օլուր։ Բլէյէլ ֆապրիգասը՝ ֆիլհագիգա սէնայիի մուսիգիյէյէ մախսուս լարգը պիր ֆապրիգա օլուպ, օրատա ֆէնն թահարբիյաթ ու թէպտտուլաթա թաթպիգ օլընարագ, ամէրիյաթա մէթանէթ վէրմէքտէ պուլրնըյօր։

Սէնէվի 3000տէն զիյատէ բիանօ իտալ օլընրպ, պունլար էն միւքէմմէլի իգլիմ վէ հավալարա տատանապիրլէր։ Մամուլաթը մէգքիւրէ՝ էհալիյէ թէպլիմ օլընմզատան էվվէլ պիր գաչ այ մաղազատա գալըրլար, վէ օրատա միւքէմմէլի հավալարա տիւչար իտիլիրլէր։ Պունլարրն իտալինտէ գուլլանըլան քէրէսթէ 8տէն 12 սէնէյէ գատար գուրուտրլրգտան սօնդրա խսթիտալ իտիլտիկինտէն, պու հալտէ պիր միլեոն ֆրանգլրգտան զիյատէ եէտէք քէրէսթէսի պուլրնմագ լազմ կէլիր։

Գալգպրէնէր, Շօբէն, Լիսզ, Կոչալգ, Քէլէն, Ռիհէր, Սթէֆէն Է լեր, Տրլապօտ, Տիէմ, Կունօ, տր Կրիֆ, Կրիկ, Մարմոնթել, Բիւնեօ, Բիւպէնշթայն, Սէն-Սանս, Շիլօֆ, Թօմէ վէ տահա պիր չօգ մէշհուր ֆէնընը մուսիգի մուալիմէրի՝ Բլէյէլ ֆապրիգասընն պինագիր բիանօլարընը գուլլանմզլար վէ էլան գուլլանրլար։ Եարընրդ պու ֆապրիգա սէնէյէ 500 բիանօ սամ ապիլիր։

Ֆապրիգաի մէգքիւրընն 700 ամէլէսի՝ պիր գաչ այա գատար Եէ-ղդ-դէյ բիանօնրն իմալի միւնասէպէթիյլէ իճրաի չտիմանի վէ չէհրայինն իտէճէքլէր տիր։ Պու վաղտա՝ 1890 սէնէսինին վագտաի ազիմէի սէնայիէսի օլաճագ տրը։

Բլէյէլ ֆապրիգասընն Տէրսատէթտէ եէկեանէ տէրօգիթօսը՝ Պէլօգուսնտա Տօղրու եօլտա 303 նօմէրօլը Տրմիվիլ մաղազալարը օլուպ, մէղքիւր մաղազալարտա պու սրբատա բէք կկուզէլ վէ մունթազամ պիր գուլրուզլը բիանօ պուլրնտրզընտան, Բլէյէլ ֆապրիգասընա մուճիպը չէրէֆը ազիմ օլան վէ «իչիւնճի բէտտալ» վէ «հարբ էոլիէն» թագիր իտիլէն իքի միւքէմմէլ ալէթը մախսուսէ իլէ միճէհհէզ պուլրնան մէգքիւր բիանօյր օգուլանարբմզրը կիտիպ թէֆթիշ իթմէլէրինի մուսիրանէ թավսիյէ իտէրիզ։

ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾՆ

Լիմանճեան Քերովբէ էֆ.-նին էսէրը գալէմի պուլրնան ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾՆ նամ երմէնիճէ բօման՝ 2 ճիլտ օլարագ խիթամ պուլմուշ օլուպ, կէրէք մաթպասմզրտա վէ կէրէք Պաղչէ գարուսընտա սուճու Պոդոս վէ Ցակոբ աղայարրն տիւքքանարրընտա վէ Աչճեան, Մարգարեան վէ Զարգարեան քիթապճը տիւքքանարրընտա վէ սաիր քիթապճրլարտա 2 ճիլտի 15 ղշ. ֆիյաթլա ֆիրուխթ իտիլմէքտէ օլտրը իլան օլընը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՊԻԶՏԷ ՍԸՆԸՔԼԱՐ

Միլի իշէրիմիզ տաիրէսինտէ պէյանը միթալէա իտիլիկի սրբատա՝ հանկը ուսուլ իլէ իտարէ օլընտրղըմրզ մէսէլէսի ալէլ էքսէր չայանը թէդգրգ կէօրիւմիւշ տիւր։

Հա՞նկը ուսուլ իլէ իտարէ օլընրը պիր միլէթիզ· քիլիսէլէրիմիզին, մէքթէպլէրիմիզին, մանասթըրլարըմրզըն, խայրաթխանէլէրիմիզին իտարէսինտէ ճարի օլան ուսուլ նէ՞ տիր։ Ազնաապետական պիր միլէթմի՞զիզ, վէ հէր իշիմիզ ասրլզատէլէրտէն միւրէքքէպ պիր հէյէթին էլինտէ մի՞ տիր։ Միլլի իշէրիմիզէ միւտախէլէ հագգընը սէրմէթին մրգտարընա կէօրէ թային իտէր պիր միլէթմի՞յիզ, վէ հէր իշիմիզ զէնկինէրիմիզին էլինտէ մի՞ տիր։ քիրիսէ նուֆուզընա թապի պիր միլէթմի՞զիզ, վէ թէքմիլ ումուրրմրզ բաբալար՞ա մը թէվտի օլընմրզ տրը։ Նիհայէթ՝ նասրլ իտարէ օլընտրղըմրզը քէնտիմիզ տէ պիլմէզ պիր միլէթմի՞զիզ, վէ հէր իշիմիզ հէր քիմին էլինէ կէչմիշ իսէ անըն էլինտէ մի՞ գալմրզ տրը։

Պիւթիւն պու սիւալլար կազէթա սիւթունլարընա, վէ քիթապ սահիֆէլէրինտէ տէֆալրլա իրատ օլընմրզ, վէ ճիւմլէսինին տէ թարաֆտարը զուհուր իթմիշ տիր։

Ազնուապետական պիր միլէթ օլտրղըմրզը իտտաա իտէնլէր ամիրալրգ իլէ անըն պագրյէլէրինի կէօսթէրմիշլէր, վէ– էմիլ Զօլա մուհաֆազաքեարլըղըն Ֆրանսըզլարըն տամարլարընա իշլէմիշ օլտրղընը իտտաա իթտիկի կիպի– պունլար տա՝ պէզիմ ազնուապետութիւն ուսուլինէ պալրմրզ օլտրղընմրզ, վէ Սահմանադրութիւնտա հէր նէ եազրմրզ օլուր իսէ օլսուն իտարէնին տայմա միմէնէֆֆիզանը էլինտէ պուլընաճաղընը իտտաա իթմիշլէր տիր։

Միլլի իշէրիմիզին «զէնկինէրին» էլինտէ օլտրղընը իտտաա իտէնլէրին զանը պունըն զրտտր տրը· պունլար «ազնուապետութիւն» ուսուլինին վիճուտինի պէյէ ինքեար իտէրլէր· վէ «միլլէթիմիզտէ էվրօբա կիպի քէօքլէշմիշ պիր ասրլզատէ սընրքը եօգ տրը· պիզտէ բարա տէնիլէն միւրիւվվէթլի հէր քիմին էլինտէ պուլընրը իսէ՝ ազնուական օտրը» տէրլէր։» Զէնկինլիկին հէմտէ ուֆաղ զէնկինլիքլէրին– պաղրլարընա վէրտիկի գուվվէթ պունլարըն իտտաասրը հագգը կիպի կէօսթէրիր։

Բէհապինին նուֆուզընա տիւշմէն օլանլար տա՝ պիւթիւն պիւթիւն ֆարգը պիր զանտա պուլընրլար· պունլարըն նաղարընտա միլի իշէր իյին օղրաշմաղա ասրլ վագթը վէ վէսաիթի օլան սընրքի՝ բէհապին ոընրքը տրը· վէ հէր իշտէ ասրլ նուֆուզ անլէրին էլինտէ օլուպ, «աշխարհական»լարըն միւտախէլէսի զահիրի պիր չէյտէն իպարէթ տիր։

Նիհայէթ միլլի իշէրիմիզին «կէլիշի կիւզէլ» իտարէ օլընտրղը զանընտա պուլընան սընրքի՝ մէվճուտ օլան հալի իրաէ իտէր· վէ ֆէյլէսօֆանէ պիր իւմիտսիզլիք իլէ «պիրատէ՛ր· պի՛զտէ իշ պաշընտա պուլընագ, անճագ անը արզու իթմէկէ միւթէվագգրքի տրը· իշէ գարըշմագ իսթէյէնլէր օ գատար ազ տրը քի՝ հէր քիմ պիր իշին պաշընա կէչէր իսէ՝ իշ անըն էլինտէ գալըր։» տէր։

* *

Գու գատար միւխթէլիֆ զանլար իշինտէ՝ եէնի պիր զանն տահա իլավէ էթմէք, հալի արզուօրնտա պուլընտրղըմրզ մէսէլէյի պիր գաթ տահա կիւճլէշտիրմէք տէմէք օլուր։ Ֆագաթ «զանն» եէրինէ, միլլի իշէրիմիզին սուրէթը իտարէսինճէ հասրլ օլան թէպէտտիւլաթը՝ թարիխ նօգթաի նազարընտան թէտգրգ իտուպ, պու միւխթէլիֆ զանլարտան հէր պիրիսինին նէ՞ տէրէճէ սահիհ օլտրղընը թարին իտէպիրը իսէք, մէսէլէյին քէսպը միւշքիլաթ իթմէսինէ տէյիր, պիլաքիս հալլինէ խրտմէթ էթմիշ օլուրրզ։

Միլլի իշէրիմիզին ազնուապետական ուսուլիլէ իտարէ օլընտրղը, եախօտ զէնկինլէրին վէ եա բէհապինին էլինտէ պուլընտրղը, վէ եախօտ կէլիշի կիւզել հէր քիմ միւտախէլէ իտէր իսէ անըն էլինտէ գալտրղը իտտասընտա պուլընանլար, մէսէլէյի անճագ մուվագգաթ պիր հալէ պագարազ, վէ խուսուսի պիրնօգթաի նազարտան թէտգրգ էթմիշլէր տիր։

Ամիրալրգ զէմանընտա՝ պիր միւտէթ միլլի իտարէմիզտէ ազնուապետունի ուսուլի հիւքմէրմա օլտրղը սահիհ տիր· պիզտէ պիր ատամ զէնկին օլունճա՝ միլլի իշէրտէ նուֆուզ բէյտա իթմէսի–միհթէմէլ ատտ իտիլէմէլիճէք պիր տէրէճէտա–զօլայ օլտրղը տա սահիհ տիր· Սահմանադրութիւնըն նէյրին տէն սօնրա պիր միւտէթ (ֆագաթ չիմտի տէյիլ)թէքմիլ իշէրիմիզին բէհապին սընրքինրն նուֆուզը ալթընա կիրմիշ օլտրղը տա ինքեար օլընամազ· վէ եէնէ սահիհ տիր քի՝ պիր չօղ եէրլէրտէ իշէ միւտախէլէ իթմէք իսթէյէնլէրին նէտրէթինտէն պիր իշէ էն էվվէլ քի՞մ գարըշմրզ ի սէ իշ անըն էլինտէ գալմրզ տրը։

Ֆագաթ պունլար մէսէլէնին խարիճտէն պագրյտրղը հալտէ կէօրիւլէն հալլէրի տիրլէր· պունլար պիր խասթէլիկին էմրէլէրինէ պէնզէրլէր քի՝ տրը խասթէլիկի անլամաղա խրտմէթ իտէրլէր իսէ տէ, քէնտի պաշլարընա ասրլ խասթէլիք տէյիլ տիրլէր· պունլար զահիրի հալլէր տիրլէր քի՝ պիզէ ասրլ նօգսանլարըմրզը պուլմաղա խրտմէթ իտէճէքլէր տիր։

Թարիխէ միւրաճաաթ իթտիկիմրզ հալտէ՝ ասրլարտան պէրու միլլի իտտարէմիզտէ հիւքմիէրմա օլան հալ նուֆուզ պիր ուսուլ օլտրղընրկէօրիւրիւրէսկի զէմանլարտա միլլի իշէրիմիզտէ հիւքմիէրմա օլան հալ մէվզը վէ հայսիյէթ իգթիզասընճա իշ պաշընտա պուլընանլարըն անլէրի քէմալը խիւլուս վէ սատագաթլա իտարէ իթմէկլէրինտէն, վէ հէյէթը միլլէթին տէ պու իտարէյի երնէ քէմալը խիւլուս իլէ գապուլ իթմէսինտէն իպարէթ իտի։

Թարիխին թէհավվիւլաթընա կէօրէ իշ պաշընտա պուլընանլարա նուֆուզ, էլմա, ոմրա վէ զենկին տէնիլմիշ տիր։ Ֆագաթ պու միւխթէլիֆ իսմէր արասընտա տայմա գապուլ վէ թաստիգ իտիլմիշ օլան պիր էսասվար իտի քի՝ օ տա «իտարէ իտէնլէրին իտարէ իտիլէնլէրէ գարշը մէսուլիյէթը մատտիյէ վէ մանէվիյէսի, վէ իտարէ իտիլէնլէրին տէ իտարէ իտիլէնլէրէ հիւրմէթ վէ րիայէթը մինէթտարանէսի» իտի։

Միլի իշէրիմիզին քէսպ իթտիկի ահվալը միւխթէլիֆէ արասընտա՝ հէր իքի թարաֆըն տա քէմալը խիւլուս իլէ գապուլ էյլէտիքլէրի պու հալ տայմա պագը իտի· վէ ամիրալրգ զէմանընտա՝ պաղէն զայրը մէշրու վասրթալար իլէ իտարէի միլլէթտէ թէհաքքիւմ կէօսթէրիլտիկի, վէ եախօտ միլլէթ իշէրինին՝ ամիրալարըն շախսի զարազ վէ խուսուսմէյէրինէ վասրիա ատտ իտիլտի կի տէվրլէրտէ պիլէ՝ իտարէի միլլէթին պիր էմանէթ հիւքմինտէ օլտրղը, վէ պու էմանէթտէն տօլայը հիսապ թալէպ իթմէկէ հագգը օլանլար պուլընտրղը ինքեար իտիլմէմիշ տիր։

* *

Ֆագաթ պու հալ տէյամ բտէմէզ իտի։ Զէմանըն թէրագգրսը պիզի տէ քէնտիսի իլէ պէրաթէր կէօրիւմէքտէ իտի։ Մէքթէպլէրիմիզտէ ազնան թէրպիյէ թէրագգրյաթը ասրիէյէ ախտ ֆիքրլէրի՝ էսկի նահպադան ուսուլին պագրյէսիլէ իտարէ օլընմազտա պուլընան միլլէթիմիզէ տէ՝ իտիալ իթմէքտէ իտի։ Իտարէ ի տէնլէր իլէ իտարէ իտիլէնլէր արասընտա՝ հէր իքի թարաֆին տա գապուլիլէ մէվճուտ օլան վիճտան մուգավէլէսինի քեալրտա իւզէրինէ վազ իթմէկէ լիւզում հրսս օլընտր։ Վէ իշթէ Սահմանադրութիւն պու լիզումտան իւէրի կէլտի։

Սահմանադրութիւնըն միլլէթիմի զէ իտիալ իթտիկի «վազիֆէ վէ հազգ» (դ-ուգ+ Ե ֆրաանդ) ուսուլի՝ եէնի պիր չէյ տէյիլ իտի· էսկի նահպադան ուսուլտէ տէ «վազիֆէ վէ հազգ» վար իտի։ Ֆագաթ Սահմանադրութիւն էսկի «վազիֆէ յի» տտահ մուայյէն, վէ էսկի «հազգ»ը տահա սարիհ պիր հալէ վազ իտի յօր իտի։ Էսկի ամիրալրգ զէմանընտա իշ պաշընտա պուլընանլարա կէօսթէրիլէն «մինէթտարլրգ» մէյտանտան գալգմագտա իտի· անըն եէրինի «հազգ» թուրթյօր իտի։

Օթուզ սէնէյտէն պէրի միլլի իտտարէմիզտէ հիւքմիէրմա օլան Սահմանադրութիւնըն պաշգա պիր ֆախտէյի մուճիպ օլմատրղը ֆարզ իտիլսէ պիլէ՝ միլլի իշէրտէ հիսապ սօրմագ վէ հիսապ խթէմէք ուսուլինի քէօքլէշտիրմէք խուսուսընտա օլրն բէք պէօյիւք ֆախտէսի կէօրիւմիւշ օլտրղը ինքեար օլընամազ։ Մէմալիքը Օսմանկիէտ՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին զիրը ճէնահը միսթէշլիմ իւլ ֆէյահընտա ասուտէնիշին օլան վէ խուսուսի նիզամնամէլէր իլէ իտարէ օլընան ճէօմասթալրը հիշ պիրինտէ վազիֆէ վէ մեսուլիյէթ էսասընա միսթէնէտ պիր իտարէ՝ միլլէթիմիզ գատար իլէրլեմէմիշ տիր։ Բում վաթանտաշլարրմրզընը թէրագգրյաթը ֆէվգէլտայէրի ինքեար օլընամազ։ Ֆագաթ անլէրտէքի տախիլի իտարէնին պիզտէ քի իտարէյէ նիհայէթլէ ըէհապինին վէ ըիճալը միլլէթին նուֆուզընաթա պի օլտրղը՝ ուֆագ պիր տիգգաթլա անլաշրլաճագ պիր շէյ տիր· միլլէթիմիզտէն մէզհէպէն այրըմրզ օլան ճէօմասթալրտա տա «Պարտյ և իրաւունք» էսասընը գապուլի հէնուզ պիզտէքի տէրէճէյի պուլամրզ տրը։

* *

Ֆէնա չէյլէրտէն պահս իթմէք տէն էվվէլ էյի չէյլէրի սէօյլէմէք–հիշ օլազ իսէ միւթէսէլլի օլագ իշին օլսը– էյի պիր չէյ տիր։ Պիզտէ Սահմանադրութիւնը թաթպիգաթընճա պէօյիւք գուսուրլար օլտրղը ինքեար օլընամազ իսէ տէ, անըն բոռնընը չիմտի պիզտէ ախլէագը ռամամիյէ կիրմիշ օլտրղընտա ինքեար իտէմէյիզ։ Պու իսէ միհհիմ պիր թէրագգը հիւքմինտէ տիր։ Պու թէրագգը՝ միլլի իտարէմիզին, քիլիսէմիզին, վէ թէշքիլաթը միլլիյէ վէ բուհանիյէմիզին զաթէն մինէլգատիմ «վազիֆէ» վէ «մէսուլիյէթ» է սասընա միսթէնէտ պուլընմասընն նէթիճէսի տիր։ Զիրա—պիր ազ եվ վէլ պէյան իթտիկիմիզ վէճճէլ—Սահմանադրութիւն՝ էսասա ախտ օլան մատտէլէրտէ՝ էսկի ուսուլը թէճտիտ վէ թազվիյէ իթմէքտէն պայգա պիր չէյ եաբամրզ տրը։

Ֆագաթ էսկի զէմանտա պիր «թէշքիլաթ», եանի միլլի իշէրիմիզ տէ պիր սրրա վար իտի։ Հէրքէս «սիրա»ը կէօրիւնճէ սէլամ տուրրը իտի· սէնէտտէ «օն պին օգգա» «իւզագին» վէրէն ատամրն միլլի իշէրտէ «պաշ սէտիր»է կէչմէսի հէր քէս թարաֆընտան–թապիի պիր չէյ կիպի գապուլ օլընմրզ իտի։ Պունլար միլլի— իշէրտէ սուի իսթիմալ հրսս օլընտրգճա, (եախօտ ամիրալարրն վէ միւթէնէֆֆիզանըն իսթիլաֆ վէ սուի իսթիմալլարը միլլէթին հրսս իտէճէկի հալի պուլտրգճա) եէնէ էհտապ սօրրըմասընա, վէ միւտախէլէ վուզուլնէ մանի տէյլի իտի։ Ֆագաթ նիհայէթ պիր սընրքի ֆարգը, պիր սրրա, Ֆրանսըզլարըն թաապիրի իլէ պիր էէ-ուէ վար իտի։

Սահմանադրութիւն պու էէ-ուէ-յի պօդտը։ Պունտան տօլայը թէէսիւֆ իթմէյիզ, զիրա օ էէ-ուէ՝ զէմանըն թէէսիրի ալթընա զաթէն թապիի սուրէթտէ պօզրլաճագ պիր չէյ իտի։ Ֆագաթ «անըն եէրինէ նէ՞ էէ-ուէ գօնրլրը՝ էվվէլ միլլէթմէ խրտմէթ իտէնլէր զահիրէն պիր հիւմէթ էսերի, պիր իհթիրամ օլընն կէօրիւրլէր իտի։ Հա՛յտէ ֆարզ ի տէլիմ քի պու իհթիրամըն թէէսիրի ալթընա քէնտի քիպր ու զուրրուլարընն սէվգէլյա խրտմէթ ի տէրլէր իտի։ Ֆագաթ նիհայէթ ինքեար օլընամազ քի «պիր խրտմէթ տէ իտիլիր» իտի։

Շիմտի էվվէլքի իհթիրամը գալտրրդ։ չիմտի պիզտէ, ամիրայա սէլամ տուրմագ եօգ տրը· վէ զէնկին իշին տէ «պաշ սէտիր» հազրլամալրզ։ Շիմտի «պարտք և իրաւունք» էսասը ալթընտա հէր քէս այնի տէրէճէտէ հագգը հայիզ տիր։

Պունլար էյի ֆագաթ միլլէթէ չալըշանլարրն միւքեաֆֆաթը նէ՞ տիր· զէմանընը, ագլընը, բարասընը միլլի իշլէրէ հար իտէն նէ՞ միւքեաֆֆաթ նանիլ օլուր։—Պու՝ միհհիմ պիր սիւալ տրը· վէ միլլի իտարէմիզին ինթիզամընա գուվվէթլի պիր էսաս պուլմագ իշին էվվէլա պու սիւալլարն ճէվապընը թային իթմէլիյիզ։

* *

Պիզ զէնկին պիր միլլէթ տէյիլիզ· միլլի իշէրիմիզին պաշընտա պուլը նանլարա «իշթէ բարա ,պունա զարշը խրտմէթ իսթէրիս» տէյէմէյիզ։ Եկէր պէօրէ եարմաղա միգթէտիր պիր միլլէթ օլսա իտիք՝ պու մատտի միւքեաֆֆաթա մանէվի պիր միւքեաֆֆաթ իլավէ էյլէմէք երնէ լազմէտէն ատտ օլընճաճագ իտի։ Զիրա էլհայէթու հազիհի տիւնեատա քէնտիլէրինէ խրտմէթ իտէնլէրէ էն զիյատ մատտի միւքեաֆֆաթ վէրէն միլլէթլէր՝ ինկիլիզլէր իլէ Ամէրիգալրլար օլտրզլարընը կէօրիւօրզ։ Հալ պու քի՝ պիզտէ եկէր քէնտիլէրինէ խրտմէթ իտէնլէրի էպէտիլէն ունութ մայան իքի միլլէթ արար իսէք, օն լար տա երնէ ինկիլիզլէր իլէ Ամէրիգալրլար տրրլար։

Ֆագաթ հէր նէ հայիսէ պիզտէ մատտի միւքեաֆֆաթ օլմատրղընը իթիրաֆ իտէլիմ· վէ սիւալ իտէլիմքի մանէվի միւքեաֆֆաթ վա՞ր մը տրը· միլլէթէ խրտմէթ իտէնլէրէ խուսուսի պիր իհթիրամ, վէ խուսուսի պիր մինէթտարլրգ կէօսթէրի՞միլլ։ Պուրատա մէսէլէ բարատա տէյիլ տիր· մէսէլէ «խրտմէթ»տէ տիր· պիզ ումումի սուրէթտէ խրտմէթ իտէնլէրտէն պահս իտիյօրզ։

Թէէսիւֆլէ ճէվապ վէրիրիզ քի, «խա՛յր»։ Պու միլլէթտէ եիւզլերճէ սէնէտտէն պէրու բէք չօգ սահիպը սէրվէթլէր կէլմիշ տիր քի, քէնտի սէրվէթլէրի իլէ միլլէթէ քիրիսէլեր, մէքթէպլէր վէ մանասթըրլար եարտրմրզչար տրը։ Պունլարըն նաղարընտա միլի իշէր իյին օղրաշմաղա ասրլ վագթը վէ վէսաիթի օլան սընրքի՝ բէհապին ոընրքը տրը· վէ հէր իշտէ ասրլ նուֆուզ անլէրին էլինտէ օլուպ, «աշխարհական»լարըն միւտախէլէսի զահիրի պիր չէյտէն իպարէթ տիր։

Նիհայէթ միլլի իշէրիմիզին «կէլիշի կիւզել» իտարէ օլընտրղը զանընտա պուլընան սընրքի՝ մէվճուտ օլան հալի իրաէ իտէր· վէ ֆէյլէսօֆանէ պիր իւմիտսիզլիք իլէ «պիրատէ՛ր· պի՛զտէ իշ պաշընտա պուլընանլարը, անճագ անը արզու իթմէկէ միւթէվագգրքի տրը· իշէ գարըշմագ խթէյէնլէր օ գատար ազ տրը քի՝ հէր քիմ պիր իշին պաշընա կէչէր իսէ՝ իշ անըն էլինտէ գալըր։» տէր։

* *

Գու գատար միւխթէլիֆ զանլար իշինտէ՝ եէնի պիր զանն տահա իլավէ էթմէք, հալի արզուօրնտա պուլընտրղըմրզ մէսէլէյի պիր գաթ տահա կիւճլէշտիրմէք տէմէք օլուր։ Ֆագաթ «զանն» եէրինէ, միլլի իշէրիմիզին սուրէթը իտարէսինճէ հասրլ օլան թէպէտտիւլաթը՝ թարիխ նօգթաի նազարընտան թէտգրգ իտուպ, պու միւխթէլիֆ զանլարտան հէր պիրիսինին նէ՞ տէրէճէ սահիհ օլտրղընը թարին իտէպիրը իսէք, մէսէլէյին քէսպը միւշքիլաթ իթմէսինէ տէյիր, պիլաքիս հալլինէ խրտմէթ էթմիշ օլուրրզ։

Միլլի իշէրիմիզին ազնուապետական ուսուլիլէ իտարէ օլընտրղը, եախօտ զէնկինլէրին վէ եա բէհապինին էլինտէ պուլընտրղը, վէ եախօտ կէլիշի կիւզել հէր քիմ միւտախէլէ իտէր իսէ անըն էլինտէ գալտրղը իտտասընտա պուլընանլար, մէսէլէյի անճագ մուվագգաթ պիր հալէ պագարազ, վէ խուսուսի պիրնօգթաի նազարտան թէտգրգ իթմիշլէր տիր։

Ամիրալրգ զէմանընտա՝ պիր միւտէթ միլլի իտարէմիզտէ ազնուապետունի ուսուլի հիւքմէրմա օլտրղը սահիհ տիր· պիզտէ պիր ատամ զէնկին օլունճա՝ միլլի իշէրտէ նուֆուզ բէյտա իթմէսի–միհթէմէլ ատտ իտիլէմէլիճէք պիր տէրէճէտա–զօլայ օլտրղը տա սահիհ տիր· Սահմանադրութիւնըն նէյրին տէն սօնրա պիր միւտէթ (ֆագաթ չիմտի տէյիլ)թէքմիլ իշէրիմիզին բէհապին սընրքինրն նուֆուզը ալթընա կիրմիշ օլտրղը տա ինքեար օլընամազ։ Վէ եէնէ սահիհ տիր քի՝ պիր չօղ եէրլէրտէ իշէ միւտախէլէ իթմէք իսթէյէնլէրին նէտրէթինտէն պիր իշէ էն էվվէլ քի՞մ գարըշմրզ ի սէ իշ անըն էլինտէ գալմրզ տրը։

Ֆագաթ պունլար մէսէլէնին խարիճտէն պագրյտրղը հալտէ կէօրիւլէն հալլէրի տիրլէր· պունլար պիր խասթէլիկին էմրէլէրինէ պէնզէրլէր քի՝ տրը խասթէլիկի անլամաղա խրտմէթ իտէրլէր իսէ տէ, քէնտի պաշլարընա ասրլ խասթէլիք տէյիլ տիրլէր· պունլար զահիրի հալլէր տիրլէր քի՝ պիզէ ասրլ նօգսանլարըմրզը պուլմաղա խրտմէթ իտէճէքլէր տիր։

Թարիխէ միւրաճաաթ իթտիկիմրզ հալտէ՝ ասրլարտան պէրու միլլի իտտարէմիզտէ հիւքմիէրմա օլան հալ նուֆուզ պիր ուսուլ օլտրղընրկէօրիւրիւրէսկի զէմանլարտա միլլի իշէրիմիզտէ հիւքմիէրմա օլան հալ մէվզը վէ հայսիյէթ իգթիզասընճա իշ պաշընտա պուլընանլարըն անլէրի քէմալը խիւլուս վէ սատագաթլա իտարէ իթմէկլէրինտէն, վէ հէյէթը միլլէթին տէ պու իտարէյի երնէ քէմալը խիւլուս իլէ գապուլ իթմէսինտէն իպարէթ իտի։

Թարիխին թէհավվիւլաթընա կէօրէ իշ պաշընտա պուլընանլարա նուֆուզ, էլմա, ոմրա վէ զենկին տէնիլմիշ տիր։ Ֆագաթ պու միւխթէլիֆ իսմէր արասընտա տայմա գապուլ վէ թաստիգ իտիլմիշ օլան պիր էսասվար իտի քի՝ օ տա «իտարէ իտէնլէրին իտարէ իտիլէնլէրէ գարշը մէսուլիյէթը մատտիյէ վէ մանէվիյէսի, վէ իտարէ իտիլէնլէրին տէ իտարէ իտիլէնլէրէ հիւրմէթ վէ րիայէթը մինէթտարանէսի» իտի։

Միլի իշէրիմիզին քէսպ իթտիկի ահվալը միւխթէլիֆէ արասընտա՝ հէր իքի թարաֆըն տա քէմալը խիւլուս իլէ գապուլ էյլէտիքլէրի պու հալ տայմա պագը իտի· վէ ամիրալրգ զէմանընտա՝ պաղէն զայրը մէշրու վասրթալար իլէ իտարէի միլլէթտէ թէհաքքիւմ կէօսթէրիլտիկի, վէ եախօտ միլլէթ իշէրինին՝ ամիրալարըն շախսի զարազ վէ խուսուսմէյէրինէ վասրիա ատտ իտիլտի կի տէվրլէրտէ պիլէ՝ իտարէի միլլէթին պիր էմանէթ հիւքմինտէ օլտրղը, վէ պու էմանէթտէն տօլայը հիսապ թալէպ իթմէկէ հագգը օլանլար պուլընտրղը ինքեար իտիլմէմիշ տիր։

* *

Ֆագաթ պու հալ տէյամ բտէմէզ իտի։ Զէմանըն թէրագգրսը պիզի տէ քէնտիսի իլէ պէրաթէր կէօրիւմէքտէ իտի։ Մէքթէպլէրիմիզտէ ազնան թէրպիյէ թէրագգրյաթը ասրիէյէ ախտ ֆիքրլէրի՝ էսկի նահպադան ուսուլին պագրյէսիլէ իտարէ օլընմազտա պուլընան միլլէթիմիզէ տէ՝ իտիալ իթմէքտէ իտի։ Իտարէ ի տէնլէր իլէ իտարէ իտիլէնլէր արասընտա՝ հէր իքի թարաֆին տա գապուլիլէ մէվճուտ օլան վիճտան մուգավէլէսինի քեալրտա իւզէրինէ վազ իթմէկէ լիւզում հրսս օլընտր։ Վէ իշթէ Սահմանադրութիւն պու լիզումտան իւէրի կէլտի։

Սահմանադրութիւնըն միլլէթիմի զէ իտիալ իթտիկի «վազիֆէ վէ հազգ» (դ-ուգ+ Ե ֆրաանդ) ուսուլի՝ եէնի պիր չէյ տէյիլ իտի· էսկի նահպադան ուսուլտէ տէ «վազիֆէ վէ հազգ» վար իտի։ Ֆագաթ Սահմանադրութիւն էսկի «վազիֆէ յի» տտահ մուայյէն, վէ էսկի «հազգ»ը տահա սարիհ պիր հալէ վազ իտի յօր իտի։ Էսկի ամիրալրգ զէմանընտա իշ պաշընտա պուլընանլարա կէօսթէրիլէն «մինէթտարլրգ» մէյտանտան գալգմագտա իտի· անըն եէրինի «հազգ» թուրթյօր իտի։

Օթուզ սէնէյտէն պէրի միլլի իտտարէմիզտէ հիւքմիէրմա օլան Սահմանադրութիւնըն պաշգա պիր ֆախտէյի մուճիպ օլմատրղը ֆարզ իտիլսէ պիլէ՝ միլլի իշէրտէ հիսապ սօրմագ վէ հիսապ խթէմէք ուսուլինի քէօքլէշտիրմէք խուսուսընտա օլրն բէք պէօյիւք ֆախտէսի կէօրիւմիւշ օլտրղը ինքեար պէօյիւք գուսուրլար օլտրղը։ Մէմալիքը Օսմանկիէտ՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին զիրը ճէնահը միսթէշլիմ իւլ ֆէյահընտա ասուտէնիշին օլան վէ խուսուսի նիզամնամէլէր իլէ իտարէ օլընան ճէօմասթալրը հիշ պիրինտէ վազիֆէ վէ մեսուլիյէթ էսասընա միսթէնէտ պիր իտարէ՝ միլլէթիմիզ գատար իլէրլեմէմիշ տիր։ Բում վաթանտաշլարրմրզընը թէրագգրյաթը ֆէվգէլտայէրի ինքեար օլընամազ։ Ֆագաթ անլէրտէքի տախիլի իտարէնին պիզտէ քի իտարէյէ նիհայէթլէ ըէհապինին վէ ըիճալը միլլէթին նուֆուզընաթա պի օլտրղը՝ ուֆագ պիր տիգգաթլա անլաշրլաճագ պիր շէյ տիր· միլլէթիմիզտէն մէզհէպէն այրըմրզ օլան ճէօմասթալրտա տա «Պարտյ և իրաւունք» էսասընը գապուլի հէնուզ պիզտէքի տէրէճէյի պուլամրզ տրը։

* *

Ֆէնա չէյլէրտէն պահս իթմէք տէն էվվէլ էյի չէյլէրի սէօյլէմէք–հիշ օլազ իսէ միւթէսէլլի օլագ իշին օլսը– էյի պիր չէյ տիր։ Պիզտէ Սահմանադրութիւնը թաթպիգաթընճա պէօյիւք գուսուրլար օլտրղը ինքեար օլընամազ իսէ տէ, անըն բոռնընը չիմտի պիզտէ ախլէագը ռամամիյէ կիրմիշ օլտրղընտա ինքեար իտէմէյիզ։ Պու իսէ միհհիմ պիր թէրագգը հիւքմինտէ տիր։ Պու թէրագգը՝ միլլի իտարէմիզին, քիլիսէմիզին, վէ թէշքիլաթը միլլիյէ վէ բուհանիյէմիզին զաթէն մինէլգատիմ «վազիֆէ» վէ «մէսուլիյէթ» է սասընա միսթէնէտ պուլընմասընն նէթիճէսի տիր։ Զիրա—պիր ազ եվ վէլ պէյան իթտիկիմիզ վէճճէլ—Սահմանադրութիւն՝ էսասա ախտ օլան մատտէլէրտէ՝ էսկի ուսուլը թէճտիտ վէ թազվիյէ իթմէքտէն պայգա պիր չէյ եաբամրզ տրը։

Ֆագաթ էսկի զէմանտա պիր «թէշքիլաթ», եանի միլլի իշէրիմիզ տէ պիր սրրա վար իտի։ Հէրքէս «սիրա»ը կէօրիւնճէ սէլամ տուրրը իտի· սէնէտտէ «օն պին օգգա» «իւզագին» վէրէն ատամրն միլլի իշէրտէ «պաշ սէտիր»է կէչմէսի հէր քէս թարաֆընտան–թապիի պիր չէյ կիպի գապուլ օլընմրզ իտի։ Պունլար միլլի— իշէրտէ սուի իսթիմալ հրսս օլընտրգճա, (եախօտ ամիրալարրն վէ միւթէնէֆֆիզանըն իսթիլաֆ վէ սուի իսթիմալլարը միլլէթին հրսս իտէճէկի հալի պուլտրգճա) եէնէ էհտապ սօրրըմասընա, վէ միւտախէլէ վուզուլնէ մանի տէյլի իտի։ Ֆագաթ նիհայէթ պիր սընրքի ֆարգը, պիր սրրա, Ֆրանսըզլարըն թաապիրի իլէ պիր էէ-ուէ վար իտի։

Սահմանադրութիւն պու էէ-ուէ-յի պօդտը։ Պունտան տօլայը թէէսիւֆ իթմէյիզ, զիրա օ էէ-ուէ՝ զէմանըն թէէսիրի ալթընա զաթէն թապիի սուրէթտէ պօզրլաճագ պիր չէյ իտի։ Ֆագաթ «անըն եէրինէ նէ՞ էէ-ուէ գօնրլրը՝ էվվէլ միլլէթմէ խրտմէթ իտէնլէր զահիրէն պիր հիւմէթ էսերի, պիր իհթիրամ օլընն կէօրիւրլէր իտի։ Հա՛յտէ ֆարզ ի տէլիմ քի պու իհթիրամըն թէէսիրի ալթընա քէնտի քիպր ու զուրրուլարընն սէվգէլյա խրտմէթ ի տէրլէր իտի։ Ֆագաթ նիհայէթ ինքեար օլընամազ քի «պիր խրտմէթ տէ իտիլիր» իտի։

Շիմտի էվվէլքի իհթիրամը գալտրրդ։ չիմտի պիզտէ, ամիրայա սէլամ տուրմագ եօգ տրը· վէ զէնկին իշին տէ «պաշ սէտիր» հազրլամալրզ։ Շիմտի «պարտք և իրաւունք» էսասը ալթընտա հէր քէս այնի տէրէճէտէ հագգը հայիզ տիր։

Պունլար էյի ֆագաթ միլլէթէ չալըշանլարրն միւքեաֆֆաթը նէ՞ տիր· զէմանընը, ագլընը, բարասընը միլլի իշլէրէ հար իտէն նէ՞ միւքեաֆֆաթ նանիլ օլուր։—Պու՝ միհհիմ պիր սիւալ տրը· վէ միլլի իտարէմիզին ինթիզամընա գուվվէթլի պիր էսաս պուլմագ իշին էվվէլա պու սիւալլարն ճէվապընը թային իթմէլիյիզ։

* *

Պիզ զէնկին պիր միլլէթ տէյիլիզ· միլլի իշէրիմիզին պաշընտա պուլը նանլարա «իշթէ բարա ,պունա զարշը խրտմէթ իսթէրիս» տէյէմէյիզ։ Եկէր պէօրէ եարմաղա միգթէտիր պիր միլլէթ օլսա իտիք՝ պու մատտի միւքեաֆֆաթա մանէվի պիր միւքեաֆֆաթ իլավէ էյլէմէք երնէ լազմէտէն ատտ օլընճաճագ իտի։ Զիրա էլհայէթու հազիհի տիւնեատա քէնտիլէրինէ խրտմէթ իտէնլէրէ էն զիյատ մատտի միւքեաֆֆաթ վէրէն միլլէթլէր՝ ինկիլիզլէր իլէ Ամէրիգալրլար օլտրզլարընը կէօրիւօրզ։ Հալ պու քի՝ պիզտէ եկէր քէնտիլէրինէ խրտմէթ իտէնլէրի էպէտիլէն ունութ մայան իքի միլլէթ արար իսէք, օն լար տա երնէ ինկիլիզլէր իլէ Ամէրիգալրլար տրրլար։

Ֆագաթ հէր նէ հայիսէ պիզտէ մատտի միւքեաֆֆաթ օլմատրղընը իթիրաֆ իտէլիմ· վէ սիւալ իտէլիմքի մանէվի միւքեաֆֆաթ վա՞ր մը տրը· միլլէթէ խրտմէթ իտէնլէրէ խուսուսի պիր իհթիրամ, վէ խուսուսի պիր մինէթտարլրգ կէօսթէրի՞միլլ։ Պուրատա մէսէլէ բարատա տէյիլ տիր· մէսէլէ «խրտմէթ»տէ տիր· պիզ ումումի սուրէթտէ խրտմէթ իտէնլէրտէն պահս իտիյօրզ։

Թէէսիւֆլէ ճէվապ վէրիրիզ քի, «խա՛յր»։ Պու միլլէթտէ եիւզլերճէ սէնէտտէն պէրու բէք չօգ սահիպը սէրվէթլէր կէլմիշ տիր քի, քէնտի սէրվէթլէրի իլէ միլլէթէ քիրիսէլեր, մէքթէպլէր վէ մանասթըրլար եարտրմրզչար տրը։ Պունլարըն նաղարընտա միլի իշէր իյին օղրաշմաղա ասրլ վագթը վէ վէսաիթի օլան սընրքի՝ բէհապին ոընրքը տրը· վէ հէր իշտէ ասրլ նուֆուզ անլէրին էլինտէ օլուպ, «աշխարհական»լարըն միւտախէլէսի զահիրի պիր չէյտէն իպարէթ տիր։

Նիհայէթ միլլի իշէրիմիզին «կէլիշի կիւզել» իտարէ օլընտրղը զանընտա պուլընան սընրքի՝ մէվճուտ օլան հալի իրաէ իտէր· վէ ֆէյլէսօֆանէ պիր իւմիտսիզլիք իլէ «պիրատէ՛ր· պի՛զտէ իշ պաշընտա պուլընանլարը, անճագ անը արզու իթմէկէ միւթէվագգրքի տրը· իշէ գարըշմագ խթէյէնլէր օ գատար ազ տրը քի՝ հէր քիմ պիր իշին պաշընա կէչէր իսէ՝ իշ անըն էլինտէ գալըր։» տէր։

* *

Գու գատար միւխթէլիֆ զանլար իշինտէ՝ եէնի պ

ճէ ազ չօգ պիր էսէր գալարդընը կէօրմէմէսի տէ միւմքին տէյիլ տիր· պու հալի կէօրիւնճէ պիր տէֆա տիւշիւնիւր, վէ պու տիւշիւնմէնին նէթիճէսի իսէ իչէ գարըշմադ իս թէմէսի օլուր։

Գիզտէ էսկի սընըֆլար կիթմիշ տիր· պիւթիւն գուսուր՝ անէրին եէ բինէ եէնի սընըֆլար թէչքիլ իտիլ մէմիշ օլմասընտա տըր։ Միլլէթիմիզ ատ էն զիյատէ լազըմ՝ օլան չէյ՝ խրատմէթին, համիյէթին, սախավէթին, զէքեանընն սանաաթընն եէնի սընըֆլարընը թէչքիլ իթմէք տիր· իւնվան վէ բարա ասալէթլէրինին զէմանը կէչմիշ տիր· ֆագաթ անէրին եէրինէ զէքեա, դայրէթ, համիյէթ, վէ սանաաթ ասալէթլէրինին զէմանը կէչմիշ տիր· վէ քէնտիմիզէ նիշմունէ իթթիխազ իթտիկիմիզ միլլէթլէրին ճիւմլէսինտէ տէ պու ասալէթլէր ֆէվգէլատէ թագտիր օլընմադտա տըր։

Գիզտէ չիմտի նէ՝ ազնուապետութիւնընն, նէ՝ զէնկինլիկին վէ նէ տէ ըէհապին սընըֆլընն թէհաքիմի գալմամըշ տըր· միլլի իչլերիմիզ պիւթիւն պիւթիւն «կէլիչի կիւզէլ» պիր հալտէ տէ տելիլ տիր· ֆագաթ չիմտիքի հալտէն տահա էյի պիր հալին միւմքին օլտըղը գաթան ինքեար օլընամազ· պու «տահա էյի հալ» անճագ վազիֆէ վէ հագգ ուսուլինտէ միլլէթէ խրատմէթ իտէնլէրին խրատմէթինի թագտիր իթմէք վազիֆէսինի տէ էյիճէ անլամազ սայէսինտէ հասըլ օլաճագ տըր։

Անճագ պէօյիւք առամլարընն գատրինի պիլէն միլլէթլէր՝ պէօյիւք առամլարա չալէսմէթ տիրլէր, վէ գատրշինսալրդ պէօյիւք առամլար եէթիշտիրմէնին իւք չալրմը տըր։

ՏԻՐԱՆ

ՄԷՐՍԻՑԷ

Մէչհուր տավա վէքիլէրինտէն Թընկըր Սիմոն էֆ· մահքէմէի թէմեիզ ազասընտան Սուրէնեան Յովհաննէս էֆէնտինին վէֆաթը միւնասէպէթիյլէ գալէմէ ալմըշ օլըրը Թիւրքճէ պիր մէրսիյէյի ճէնազէ ալայընտա գրաաթ իթմէյէ եէթիշմէմիշ օլտըրընտան, սուրէթինի մաթպաամըզա իրսալ իթմիշ օլմաղլա, մէրսիյէի մէզքիւրէյի պէրվէճճը աթի այնէն նէյր իտիրիզ։

Յօրկուն կէօզլէրիմիզ պէյհուտէ չալրընրյօր, թէհարիտէն հիչ պիր ֆահտէ հասըլ օլամազ։ Զէնտ կիւն ազտէմ չու միհեթէրէմ ճէմիյէթին ազասընտան պուլընան վէ մէնսուպ օլտըրը հիւքքեամը քիրամ սիւքը ճէլիլինտէ պիհագգը իհրազը չան ու չէրէֆ էյլէմիշ օլան զաթ՝ գէյրլար տան կէչէն սուլար միսալի ֆիմա պատ բուճու իթմէմէք իւզրէ մուֆարագաթ էյլէսի, թապուրթը իւզէրինէ տէօքիւլէն էվլատ, զէվճէ, գարընտաշ, ահրպպա, մինէթտարան կէօզ եաշլարը՝ պունա տէլաւէթ էյլէր։ Սուճմամը էճէլ վէզան օլտը, Սուրէնեան Յովհաննէս էֆէնտի տէ ֆէլէյէ քիւսիւպ կիթմիւնէ՝ կէչէն նէվպահար, նէ՝ նիսանընն պիւլպիւլիւ, նէ տէ մէյտանտա սէրբիրմիշ չու չիչէքլէր կիպի պիր էյյամ սօնրա պիգիմ իլէ թէբրար գավուշմադ իւզրէ ավտէթ իթմէյէճէք։ Էօլիւմ օրագը՝ վագրա պու մահսուլը տա պիշիպ տիւշիւրտիւ, ֆագաթ եապան չիչէյի եախօտ գամըշ եախօտ օթլարընն տիւշմէսի կիպի օլմայրպ, արագիլի պիւթիւն պիւթիւն խալի պրագմասը, Սուրէնեան Յովհաննէս էֆէնտի՝ պաղը տէհր իչլէ թազէ պիր կիւլ օլտրդը զէմանտէն պէտէն իֆֆէթի, իսմէթ վէ իսթիգամէթին էն եիւքսէք մէվզրինէ վասրլ օլմադ իչիւն սարֆ իթտիկի էմէք, սայ վէ զայրէթ եիւզինտէն վիճուտճա քէսպը զաաֆ իթմիշ իսէ տէ, մազսէտը մէմատուհրնա վասրլ օլմագլրզա տաիր օլան նիյէթը գավիսինի պիր տագիդա պիրէ պէր թարաֆ էյլէմէյիպ ունէլէրին թէ գայիտը թէէսիրինտէն տախի ին ճինմէմիշ իտիս։

Միսթաղինի պէյան օլտըղը վէճճ իւզրէ, մէրհումը միւշարէյէյին էօմրիս՝ վուզուաթը ֆէվգելատէտ քէսպը չէճաաթլա միւգէյին օլմայրպ, ումուրը իտարէի միբիյէտ եախօտ սիրասիյէտ տէվլէթի վէ միլլէթէ խրատմաթը ճէսիմէտ պուլընամադը իսէ տէ, անրն միրաճճաիը օլան մէսլէք՝ պուլընտրդը սիւքտէ վազիֆէսինի պիթէմամիճա իլֆա իթմէք օլմադը, գավանինը մէվզուէնին ագսամը միւթաահիտէսինտէ չօգալրընա ֆահշ սուբէթտէ քէսպը մէհարէթ իչիւն սարֆ էյլէտիկի տէլարինին տէրէճէի նիհայէտ մէմուհիյէթի թէսիրմքլրտէի ալէմ տիր· Մամաֆիհի իչպու միւմթազ հալին տէն միւթթէսիպը զուրուր օլմայրպ, պէօյիւք վէ քիչիւք իլէ պիլա ֆարգ միւշֆիզանէ տավրանրչը՝ խոթա վէ ճէհալէթի տամէնը չէֆագաթլա մէսթուր թուրմարա չապալամաը նը իգրար իթմէմէք գապիլ տէյիլ տիր· Միւնասէպէթ, ուշզունլրդ, մուվֆագամ գաիտէյէրինէ ըիա յէթլէ, պուլընտրդը էնճիմէն վէ մէճալիտէ քէյֆիմիւնաս ալագատրը ուգուլուհիմ գաիտէսինճէ տավրանրպ սրզրլթը բէյտա իթմէյէրէք հասրլ օլապիլէն միւպայէնէթը էֆքեաբրն տէֆի իլէ իթթիֆազ վէ ասայիչին իպգասընա մուվֆֆագ օլմուշ իտիւկի՝ էմսալը քէսիրէսիլէ սապիմ տիր։

Մէրհումրն պու վէ պունլարա միւմասիլ նիչէ գէյմէթտար վէ տէյերլի խասալրի՝ պունատն ագտէմ իսթինաֆը թիճարէթ ըիասէթը ալիյէսինէ թայինինէ սէպէպ օլուպ, օլ զէմանտէն պէտէն զայրէթ վէ համիյէթ վէ սատագաթը պիր զաթ տահա քէսպը ալէնիյէթ իլէ առթա զիհնի՝ մէնպար իսապէթ արա իտուկի մէհագգուզ իտիւպ, հագգընտա վագը օլան իչպու իլթիֆաթ՝ պիր արզը գաֆիրան նանքէսօրիյէ տիւշմէմիշ օլտըղը անլաշըմըշ տըր։ Ղարազ վէ նէֆսանիյէթտէն պիւթիւն պիւթիւն պէրի օլարագ ալտրին թէրազ գըսընը թէսհիլ վէ մէնաֆիի ուսումիյէյի հէր չէյէ թէերճիհ իլէ մաէն, պիչարէկեանա մանէն վէ մատտէյէն օլտուգճա մուավէնէթ իթմէսի, ըէիսի պուլունտրդը հէյէթի հագգը իլէ իտարէ ուղրունտա ճանսիբարանէ չալըշմասը, քէնտիսինէ մուհավիէլ տաավիլի արիզ ու ամիգ վէ միւտագգիգանէ բուլէթ էյլէմէսի, զուհուր իսէպիյէճէք թէհլիքէ վէ լիւզումը մուգապէլէ մէվատտը բէչինէն քէչֆ իտիւպ տէֆ ու բէֆի չարէյէրինի ադիլանէ վէ մահիրանէ թէտարիք իթմէսի՝ տէրքու պասիրէթթինի քեաֆիկ օլուպ, մէրհումը միւշարէյէյհին հագիգաթէն տուրպինը նէթիճէսին վէ ագբպէթենտիչ իտիւկինէ տալլ տրը։

Պունլար թապիաթընն քէնտիսինէ օլան իհսանլարը օլուպ, կիւզէլճէ իսթիմալ իլէ ախէրինէ ֆարգ օլմագ նէթիճէսինի եօգչամրշ, վէ ասլա լէքէլճէնմէմէսի իլէ հէման ֆագիլէթ տէրէճէսինի իքթիտագ իթմիշ իտի։

Ֆագաթ հա՞նի օլ ֆագը։

Աթվարը մէմուհէսինի մինզարը լիյագաթ թէրսիսէ չալըշտրդը օլ զաթը ալիգատը՝ զայ օլտու կիթտի։

Զայ իթտի Օսմանլը միլլէթի մէթին պիր ազասընը։

Զայ իթտի մէմալիքիմիզ ալէմ վէ միւսթազիմ հաքիմէրին տէն պիրինի։

Զայ իթտի խանէանանը՝ զիգրյ մէթ պիր ինճու։

Հէյ վա՜հ, հէզարան վա՜հ··· արիմրգ օլ էհէմմիյէթլի, օլ հիւրմէթ վէ թէէլքիւրիմիզ պիհագգրն չալէսթէ վէ մազհար օլան զաթ՝ նէվր պէչէր ճէմիյէ թիմնտէն քեամիլեն միւֆարէզաթ էյլէտի· օլ զէքեա, օլ արիայէթ, օլ էհլիյէթ, օլ իյմ վէ հիւնէր վէ մարիֆէթ մուէպպէտ ուզուրա տալրը, ուլանմասընտան իւմիտ տէ միւն զաթը օլտու։

Էօլտի՜, էօլտի՜ Սուրէնեան Յովհաննէս էֆէնտի։

Էմինիմ, էօլիւմ՝ հիրը հայաթընտա մէրհումա իյճազ իտէն հիւրմէթ վէ ըիայէթտէ նօգսանընմրզասան տօրալը անտէն միւֆարէզաթլա պիզի թէքտիր իմտի։ Իչֆան վազիֆէ ի՝ չիւն զիբրինի գուվվէի հաֆիզամրզ ատան չէգալմայալրմ։

ԻՄ ՂԱՐԻՊ ԸՆԿԵՐԸ

Յակոբ իւր եղբօր ամուսնութենէն իվեր՝ անիմաստ էր Պոլսեցի աղջիկներն։ Եւ իրաւունք ալ ունէր։ Զի հաղիւ վեցամսեայ կարգուած, ամէն գիշեր, և ամէն առտու կը կռուէին երիկ կնիկ, օր մը սպասաւորի համար, օր մը հագուստի համար, օր մը պարահանդէսի համար, օր մը ալ այն ինչի համար։

Յակոբ այս ամէնը տեսնելով չէր համարձակած ամուսնանալ Պոլսեցի աղջկան մը հետ։ Վախցած էր թէ մի դուցէ իր գլխուն ալ գար այդպիսի «փորձանք» մը։ Այդ պատճառաւ փափագած էր հեռանալ Պոլիսէն։

Ես Բասենոյ Այդեպատ գիւղին մէջ ծանօթացայ իրեն հետ, ուր վարժապետութեամբ կզբաղէր։

Այդեպատցիք կամ հէքեպատցիք Տարօնոյ գաղթականներ են։

Պատուելի Յակոբը չարթու մէջ մի քանի անգամներ հասանդալա կուգար զիս տեսնելու։ Ես ալ անոր կերթայի։ Մեր մտերմութիւնը կապուած էր անքակտելի կերպով։ Մեր խօսակցութեանց նիւթն էր Պոլսոյ կեանքը։

Այդ միջոցին էր որ իւր եղբօրը տունին դաղտնիքն ինձ կը հաղորդէր։ և իր Պոլիսէն մեկնելուն պատճառն ալ ինձ կը յայտնէր, այսպէս։

«Ա՛խ, եղբայր իմ, երբոր եղբայրս չափահաս եղաւ, մայրս ուզեց զան կարգել հարուստ աղջկան մը հետ։ «Խլավուդ» կնիկներուն թիւը չկար։ Մէկը կերթար, միւսը կուգար։ Դիշեր մը, երբ ճաշէն ելանք, մայրս յարմար ժամանակ սեպելով սկսաւ խօսքը բանալ եղբօրս։

«Ծղա՛ս, ըսաւ, ալ կարգուելու «վախտդ» է· աչկս չը կոցած մէյ թագդ պսակդ պագնեմ տէ, անկէ «սօղրան» ինչ ըլլամ թող ըլլամ։ Ա-կրիկս ալ տուն ծառքովդ կը կարգես։ Աչխարքիս վրայ ինծմէ «պաշխա» մէկը չունիք։ Հէյ, «էօլիւմիս տիւնեա պու,···, էկէր» պան մը ըլլամ նէ՝ ան «վախտը ծեղի վո՞վ պիտի նայի, «փէք փէք խզմէթճի» մը պիտի գտնէք։ ան ալ մօր պէ՞ս է։

—«Ակէկ ա, մարիկս, ի՞նչ ընեմ, վո՞ւրտեղէն կտնամիմ խելքիս «կէօրէ» ախճիկ մը, տուն ադէկ կիտես քի հիմակուան ախճիկներուն «էմնիյէթ» չըլլար։ ադէկ «տէյի» կառնես կէշ կելլայ···ինտո՞ր ընեմ էս ալ չիտեմ։

—«Զաւակս, «եավրուս», ամէն ախճիկ կէշ ըլլար ա՛։ հինդ մատդ մէ՞կէ։ Ասոր հաճի խաթունը էկաւ, է՛յ ըսէ՝, տեղ մը ալման խաթունիկ ախճիկ մը կայ էղեր երեք հարիւր օսկիով, «իշկիւզար, հիւնէրլի,» անանկ օր տասը մատին վրայ «տասը մարիֆէթ» ունի եղեր։ մեր հաճի խաթունը քեզի «փէ՛ք լայիս» կը տեսնա կոր։ հէմ ատ երեք հարիւր օսկիով «սէրմիյէդ» կեվելցունես, կոշդդ բիչ մը «տահա» կը շակես, «վէսսէլամ»։

—«Է պարէ» ախճիկը աղուորի՞կ է եղեր։

—«Ի՞նչ աղուոր, երեսին «ալը» կեսին կը կաթի եղեր։ «պօլը պօսը սէլվիի» պէս, աչկը իքուին «սիւրմէի» պէս։ «նէ՞ հաճէթ, զաթը» ախճիկտես կացած օրերնիս պիտոր տեսնա՞նք «եա»։

«Եղբայրս կը կարգուի մէկ ամիսէն։

«Շաբաթ մը ետքը կը տեսնանք որ ո՞ւր է ան երեսին կարմրութիւնը, ան աչքին յօնքին սեւութիւնը, ան վայելուչ հասակը··· Ադէկ զատ, միչտ կը մռլտար թէ

—«Ես «խզմէթ» չեմ կրնար ընել, ես կարգուեցայ որ քիչ մը հանգիստ ընեմ»։

«Եղբայրս, ա՜խ, խեղճ եղբայրս, կը ջանար համոզել։

—«Նունի՛կս, կըսէր, ինչո՞ւ ատանկ պոչ պաներու համար սիրտս կը ծակես։ չիտե՞ս քի էս քեզմէ էվէլ կուզեմ քուկին հանգիստութիւնդ։ «տամ» ի՞նչ ընեմ, «տահա» կործերը չը պացուեցան, «տահա» առուտուր չըլլար կոր։

—«Դուն առուտուր չես ըներ կոր «տէյի» ես ատտեղ խանծիմ։ ինչո՞ւս պէտք։ ի՞նչ կուզես ան ըրէ, ա՛լ ես չեմ կրնար ատ «վէրտիվէններն» իջնալ ելլալ։ ես մօրս տունը ատկէ հանգիստ էի։ միա՛ «բիանօր» դատատուս եկած տտեն զանիկայ պատուելու համար ձերքովս սուճ կը հրամցընէի»։

«Նունիկ աղջկանց վարժարանի մը մէջ ուսուցչուհի էր։

«Հետեւեալ օրը սպասաւորը մը անկուեցաւ տան մէջ։ Անով խռովութեանց վերջ տուած կը կարծէր եղբայրս։

«Անցաւ ամիս մը։

«Կիրակի մը Նունիկ եկեղեցիէն ելլալուն եղբօրս վրայ կը վազէ չըրջազգեստի մը համար։ զի հոն տեսած էր Մարգար աղային կինն, իր դպրոցական ընկերուհին, որ նորատեսակ և գարդարուն չըջազգեստ մը հագած էր։

—«Անիկայ հագնի ես ինչո՞ւ չը հագնիմ» կըսէր։

—«Ղէ՛ դարը», կնի՛կ, հագածդ «Լիստան» չէ՞։ հիմակ «սիւս» ընելու «վախի՞տ» է։ փառք Աստծու, կունակիդ հագածդ՝ նոփշնոր «ճէ-հէզիդ ֆիստանն է»։

—«Ես ի՞նչ ընեմ «պարիթ ֆիստանը», անոր «մծտան» անցաւ։ ես «ի՛լլէ» ադ «ֆիստան»էն կուզեմ։

—«Ալլա՛հ աչկընա օյսուն» կնի՛կ, խենթեցե՞ր ես ինչ ես էղեր։ ամուսկիսը էկաւ՝ տահա անցած ամսոյ չէքերը չեմ տուած։ հիմակ «էքմէքճին» կուգայ բարա կուզէ, քուկին ուզածներէդ խալրսած չունիմ քի «էքմէքճիին» փարան տամ»։

—«Հարկաւ պիտի ընես, ես քեզի երեք հարիւր ոսկի բարա տուի։»

«Եղբայրս ճարահատեալ կատարեց Նունիկին այդ ուզածն ալ, խաղաղութիւն «սէրմայէ»էն պակսեցնելով։

«Զմեռը վրայ հասաւ։

«Բարեկենդանն եկաւ։

«Նունիկ մեծ պատրաստութեան մէջ էր պարահանդէս երթալու համար։ Եղբայրս կը մերժէր, կը հակառակէր։ բայց անօգո՛ւտ, զի Նունիկ անդամ մը միտքը դրած էր։

«Եւ հակառակ եղբօրս, գիշեր մը մօրը տունը հիւր մնալու պատրուակաւ կը յաջողի փախչիլ պարահանդէս։

«Քանի մը օրէն դարձեալ նոյն կերպով փախուստ մը կընէ։ Սակայն այս անգամ եղբայրս կնոջն ետեւէն կը դիտէ։ ա՛լ ամէն բան կը հասկնայ։ Վերջնական վճիռը կ'արձակէ։

«Հետեւեալ օրը Նունիկը ներս չընդունիր, և մօրը տունը կը ճանաչէ։

«Նունիկ մօրը տունը երթալուն՝ անկողին կը մտնէ թեմիա հազով մը։ պարահանդէսի մէջ քրտնած ու պաղառած էր։

«Յանկարծ օրէն սեւ դագաղ մը դուրս կ'ելլայ Նունիկի մօրը տունէն։

—Նունիկ մեռած էր ասելիւռնէն։

«Իսկ եղբայրս, ա՜խ, եղբայրս չատ չապրեցաւ անոր վրայ։ ան ալ որը տին ցաւէն մեռաւ երեք տարի յետոյ···»

Կ. Ց. Պ՚ՈՒՐՃԵԱՆ

Իւսկիւտար, 1890

ՍԱԹԼԸԳ ԱՐՍԱ

Գատը գարիյէսինտէ Խալիտ աղա ճատտէսինտէ Մըսրըը օղլու արսասընն բարչա բարչա սաթրլմասընա իրատէի Շահանէ չէրէֆսուտուր իթմիշ օլմաղլա, թալիպլէր՝ Գալաթատա Ալէքսիտի խանընտա Նիւրէրս 25է միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլընը։

48—14

ՏՕԳԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Թէտավիի խուսուսի՝ իլէթը էֆբէնճկէ, վէ ալէթը թէնասիւլկէյէ տակիր։ Գալաթատա քէօբրիւ պաշը նօմէրօ 8։

(37)

ԿՕՐՏՕՆ ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐԸ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ԲԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

Արդարև, ահարկու զինուորը մէկէն ի մէկ ցնցուեցաւ իւր սիրուհւոյն միայն անունը լսելով այդ գեղեցիկ կնոջ բերնէն, այնպիսի ցնցումով մը, որ չէր զդացած Հնդկաստանի և Ամերիկայի պատերազմական դաշտերուն վրայ, անգութ թնդանօթին գոռացած ատեն։

Բայց շուտով ինքզինքը բռնեց նորէն։

—Օրիորդ Մաթիլտի սիրահարած ըլլալս ճիշդ է, օրիորդ, և այնչափ զարմանալու բան մը չկայ աչերուս այն գեղեցիկ անձը փնտուելուն ա՛յնպիսի հանդիսաւոր համախմբման մը մէջ, որ կրկին անդամ հայրենիքս վերադարձած ատենս տեղի կ'ունենար ի պատիւ իմ անարժանաւորութեանս։

—Բայց այդ գեղեցիկ անձը, զոր ամէն տեղ կը փնտռէք և երբէք չէք կրնար տեսնել զինքը, և որուն յիմարի մը պէս սիրահարած էք, և որուն համար այսչափ տագնապներ քաշեցիք, անխղճաբար մատնած է զձեզ, և հիմայ ուրիշները աւելի կը հոգան ձեզ, այն ուրիշները, որոց վրայ ակնարկ մը իսկ նետելու չէիք համած։

—Օրիորդ Մաթիլտ մատնա՞ծ է զիս, կ'ըսէք։

—Ինչպէս որ օր մը անշուշտ պիտի ընէր իրեն պէս բախտախնդիր դերասանուհի մը, սկիզբը անծանօթ հրապարակային ցլամարտուհի մը։

—Ո՛հ, զդուշացէք, օրիորդ։

—Խե՜ղճ մարդ· դուք՝ որ իշխանուհւոյ մը արժանի դիւցազն մ'էք, կը տեսնեմ որ այս մատնութեան յայտնութենէն ետեւ իսկ տակաւին խորին կերպիւ կ'զդաք բախտախնդիր հրապարակուհւոյ մը համար։

—Բայց հաստատեցէք իւր մատնութիւնը։

—Հիմայ ուրիշ մէկը կը սիրէ այն անարժան սիրուհինիդ, և քիչ ատեն էն կ'ամուսնանայ անոր հետ, թողլով որ իւր նախկին սիրահարը, անծանօթ ներքնուդիի մը մէջ վերջացնէ իւր թանկագին կեանքը, այն կեանքը որ հայրենեաց այնչափ օգտակար եղած է, և Մաթիլտի պէս սպասուհիներ միայն ունենալու արժանի։

Այս անգութ յայտնութեան վրայ հրամանատար Կօրտօնի երեսը մոխրի գոյն առաւ· սակայն տակաւին իւր հանդարտութիւնը չկորսնցնելու կեղծ ճգամբ փորձ մը ևս կընէր խօսելու։

—Բայց օրիո՛րդ, ո՞վ ըսաւ ձեզի թէ օրիորդ Մաթիլտ իմ սիրուհիս է կամ իմ նշանածս· երբէք իմ երեսս իսկ տեսած չէ դուռ, թէպէտև իրաւ է որ ես յիմարի մի պէս սիրահարած եմ իրեն, բայց ինքը բոլորովին ազատ մէկն է, և ո՛չ մի կերպ խոստումով ինձ հետ կապուած· և այսպիսի պարագայի մը մէջ, հաղարաւոր Մաթիլտներ ազատ են իրենց սրտերնուն ուզած մարդոց հետ սիրահարելու և անոնց հետ ամուսնանալու։

—Ձեի կարծեր որ հիանալի զօրավար մը ըլլալէ ետեւ, այս աստիճան փիլիսոփայ մ'ալ ըլլայիք։

—Սակայն արդարութիւնը այս է, օրիորդ· միայն եթէ կը հաճիք՝ ըսէք ինձ թէ ո՞վ է օրիորդ Մաթիլտի ներկայ սիրահարը, և իւր ապագայ ամուսինը։

—Ո՛հ, հիմայ կը տեսնեմ որ վերջապէս կարեւորութիւն տալերնիդ կը խոստովանիք այն անարդ մատնութեան, որ ձեր աղախինն ըլլալու իսկ անարժան՝ վատ աղջկան մը կողմանէ կը գործուի ձեզի դէմ։

—Բայց ըսէք, կաղաչեմ, այն մարդուն անունը։

—Նախ պէտք է ապահով ըլլամ թէ ամբողջ քաջասրտութիւններնիդ կը պահէք այս վայրկենին։

—Ապահով եղիք այդ մասին, օրիորդ։

—Ուրեմն մտիկ ըրէք, պարոն հրամանատար, այն նոր մարդը, նոր սիրահարը, Մաթիլտի ապագայ ամուսինը··· և ձեր հակառակորդը···

—Ըսէք ո՞վ է։

—Հէնրի Ֆայրպրանն է։

—Հէնրի Ֆայրպրա՞նտը···

—Ա՛յո՛, պարոն հրամանատար, որ ղձեզ առեւանգել և այս անյայտ տեղը բանտարկել տուած է, ասպարէզը ազատ դատելու համար։

—Եւ որ կրսէք թէ պիտի ամուսնանայ օրիորդ Մաթիլտի հետ։

—Գրեթէ մէկ շաբաթէն։

Հրամանատար Կօրտօն, հակառակ իւր աչխարհածանօթ քաջասրտութեան, հակառակ իւր համբաւեալ պաղարիւնութեան, և հակառակ քիչ մը առաջ առ գեղեցիկ կինն ըսած փիլիսոփայական արդարադատութեան, այնպիսի սարսուռ մը զդացած էր, որ տակի աթոռն իսկ սասկապէս կը դողար։

Բայց մեծ զինուորականի մը համար այս տեսակ տկարութեան զդացմունք՝ երկարատեւ չէին կրնար ըլլալ· թէպէտև նորատի կինը կը զարմանար այս տարօրինակ երեւոյթին վրայ։

Հրամանատարը նորէն իւր պաղարիւնութիւնը բոլորովին դտնելով, հարցուց։

—Բայց օրիորդ, կաղաչեմ ըսէք, ի՞նչ նպատակ ունէիք որ այս լուրերը ինձ հաղորդելու համար ահագին գումար մը տալով պահապանս կաշառեցիք, և գիշերուան այս ժամուն զիս ձեր ներկայութեամբը պատուելու խնդարհեցաք։

—Ձեզ ազատելու համար, պարոն հրամանատար։

—Բանտարկութենէ՞ս։

—Թէ բանտարկութենէ և թէ մահուանէ։

—Մահուանէ՞ կըսէք· ուրեմն զիս պիտի սպաննեն։

—Ձիրդ այն վայրկենին երբ ղձեզ մատնող սիրուհինիդ, տիկին Ֆայրպրանտ պիտի ըլլայ։

—Բայց ե՞րբ պիտի ազատէք զիս· ա՛յս դիշեր։

—Ո՛հ, վայրկեան մը առաջ ղձեզ այս քստմնելի արդելարանէն և չարաչար սպանումէ մը ազատելու համար կեանքս անդամ կուտայի· բայց նախապատրաստութիւնք պէտք են, որոնք շաբաթէ մը հաղիւ կրնան լրանալ։

—Եթէ չաբաթէ մը առաջ զիս սպաննել ուզեն։

—Այս գիշերուան պահապաններդ լաւ կաշառած եմ, պարոն հրամանատար, և եթէ ձեր սպանման ժամանակի որոշումը փոխուի, ամէն բան իսկոյն պիտի իմացնէ ինձ· իսկ գալով դալ շաբթու այս գիշերուան պահպանութեան, կարգը դարձեալ իրը պիտի ըլլայ, և այն ատեն ամէն բան ապահովապէս պիտի յաջողի։

—Կենացս մինչև վերջը երախտապարտ պիտի մնամ ձեզ, օրիո՛րդ· բայց քանի որ արդելարանիս տեղը, զիս առեւանգող աւազակաց խումբը, և առեւանգել տուող Հէնրի Ֆայրպրանտը գիտէք, ինչո՞ւ համար Ոստիկանութեան չէք իմացներ· ամենէն ապահով միջոցը այն չէ՞ զիս ազատելու և թշնամիներս չախչախելու համար։

(Շարունակելի)

ԹԷՎՀԻՀԱԹ

Բօմա սէֆարէթը Սէնիյէսի պաշքիթապէթի՝ Լօնտրա սէֆարէթի էքինճի քեաթիպլիկինտէ պուլընմըշ օլան Մուսթաֆա պէյէ.

Տէրսաատէթ միւտտաիի ուժումի գալէմի խիլաֆսըզտան Մէհմէտ պէյէ բիւթպէի սալիսէ,

Մավզէր թիֆէնքլէրինին մուա-յէնէ գօմիսիոնը բէհսի էրբեանը հարպիյէ միրիլիվալարընտան Մէհ-մէտ Շաքիր բաշա հազրէթլէրինէ ֆէրիգլիք բիւթպէսի թէվճիհ պուր-ըլմըշ տըր.

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 31 յունվ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Էր.	097-1/4
Օսմ. էսհամը աչբլոր	17-5/8
» » գաբանտը	17-5/8
» » Սէրի Ա	40-
» » » Գ	24-
» » » Ս	17-5/8
Օթօման 1871	11-1/4
Օսմանլը Գանգասը	98-1/4
Ռուսիա խարիգրաղը	104-1/4
Մըսըր ռուս. մութթահըտէ	93-7/8
» հաթիկազը	105-5/8
Տաիռա Սանիյէ Մըսըր	85-7/8
Թոլիլա խարիգրաղը	-
Մահալլաթ. էսհամը 1877	-
Գամպիո Բարիզ 3 այ վատէ	25-48-60

—

Բարիզ 31 յունվ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր.	87-97 1/2
» » 4 1/2 %	106-95
Սէնին Օսմ. էսհամը աչբլոր	17-80
» » » գաբանտը	17-85
Մէյոդոթէլէ	
Սէրի Գ.	-
» Ս.	-
Բուսիէլի չըմէնտըֆէրի	74-12 1/2
Օսմանլը Բէյժիսի էսհամը	520
» Գանգասը	553 75
Գրէտի Լիոնէ	723-75
Գրէտի Ֆոնսիէ	1300
Գոնթուար տ'Էսգոնթ	627 50
Սիւէյէզ ագսիոնը	2507 50
Ռուսիա 5 % 1877	-
Թիալիա էսհամը	94-02 1/2
Մըսըր Ֆոնտ. մութթահըտէ	471-37 1/2
Եունան 5 % 1879	450 37 1/2
Գամպիո 3 այ վատէ	25-25

—

Վիէննա 31 յունվ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիո	118-70
Բուսէլլի չըմէնտըֆէրի ֆի.	36 90
Օսմանլը Բէյժի աքսիոնը	117-

—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ագչ. գաբ.	19 17
» » » էն եիւքսէք	19-19
» » » էն աշաղը	19-17
Պու սապահ աչբլոր գ. ք.	19-17
Խաթիգրաղը տախիլի տիւն գաբ.	45-16
» » » էն եիւքսէք	45 05
» » » էն աշաղը գ. ք	14-16
» » » աչբլոր	45-16
Մըսըր մութթահըտէ գաբ.	-
Պու սապահ աչբլոր	-
Սէրի Ա.	40-
» Պ.	25-30
» Գ.	19-17
Բուսէլի չըմէնտըֆէրի	73-25
Ագչէ ֆախզի	7-
Բէյբոր Ղրշ.	-
Հէվալէսիզ »	10-

—

ՊԱՆԴԱ ԱԳՅԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	8-23
Սթամպոլ պանգասը	7-10
Մօսկէթէ ժէնէրալ	4-26
Թրամվայ	4-75

ԱԳՅԵԼԼԷՐԻՆ ՖԻԾԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղբբ Բ.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-52
Մէթալիք »	101-20
Պէշլիք »	103-10
Ալթըլըզ »	103-10
Ինկիլիզ լիրասը	110-08
Ֆրանսըզ ալթունը	87-27
Բօլ	20-00
Գրէտից ալթունը	81-10
Գարպօն գայմէսի	03-20

ԹԱՍԼԻԹԷ ՖԻԱԼԷՐԸ

20) լիք քեաղրա	-
50) » »	09 20
100) » »	-
500) » »	-
1000) » »	08-20
10000) » »	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊ ՍԷՐԱՍԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

(Նուսէրօ 9)

Էլպիսէ անպարը իչիւն մէվկրի միւնազասայա գօնրան ելրմի պէշ պին արշընը ճէսիտէն գառար յաճիվէրա նէֆէր չուհսարնըն քեանունը սանի-նին երիրմի պկրինճի բազար կիւնի միւնազասար իճրա օրնարագ ֆի-յաթը տարիւնին իշինէ էվվէրէճէք տէրլճէյէ կէլիր իսէ մէգթիւր կիւն-տէ գարարը գաթիի վէրիլիպ երը-մի իքինճի կիւնի տախի եիւզտէ պէշ թէնզիլաթը գապուլ օրնաճաղը-տան, իմասրնա թալիպ օրանարրն Մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը ուժումիյէտ կէրմէլերի իլան օրնըր.

18 քեան. սանի 1890

2—2

Վիլայաթ վէ էլվիյէ իլէ գաղա-լարտա 1306 սէնէսինտէ իսթիմալ օրնմագ իւզրէ մէվճուտ նիւմունէ-լէրինէ թէվֆիգէն 697946 թապա-գա թէնսիգը գուլուտ տէֆթիրի-նին թապը լազըմ կէլմիկինտէն, պունլարրն թապընա թալիպ օրան-լարրն չէրթիմինի անլամագ վէ մէզ-քիւր նիւմունէլերի կէօրիւպ իճրա օրնաճագ միւնազասարնտա պու-ըլնմագ իւզրէ Մէճլիսը Մալիյէ միւ-ռաճաաթ էյլէմէլերի վէ զիբը օրու-նան տէֆթիրին սէնէի հալիյէ չէհ-ըը քեանունը սանիսինին 22նճի բա-զար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10տա գաբարատտէսի չէքիլէճէյի կիպի, 48 սաաթ միւրուրինտէ եանի չէհրը մէզգուրը 24ինճի չարչէնպիհ կիւ-նիւնտէ քէզալիք սաաթ 10տա իհա-լէի գամիյէսի իճրա օրնաճաղը-տան, մէգքիւր 48 սաաթ զարֆը-տա 100տէ 5 թէնզիլաթ գապուլ օրնըպ, անտէն սօնրա հէր նէ մըգ-տար օրուր իսէ օրսուն գապուլ օրնը-մայաճաղը իլան օրնըր.

16 քեանունը սանի 305 3—3

ԻԼԱՆ

Այա Սօֆիաի քէպիր ճիվարընտա Իսհագ բաշա մահալլէսինտէ սաքին Էնտէրունը Հիւմայունտան մուխրէճ Մէհմէտ Նուրի պէյ պէն Շաքի-րին ֆի 30 մայիս սէնէ 98 թարիխլի վէ 890 վէ 891 վէ 892 վէ 893 նօ-մէրօլը վէ պէհէրի 6շար պէն ղէլբգ 4 գրթա եսվաբը ճէտիտէ պէրաթը զայ օրտրընտան, պէրաթը մէգքիւ-րէ հէր քիմին թարաֆընտան պու-ըրնմըշ իսէ Խայնէնի ճէլիլէի Մալիյէ իրաէ վէ իթա էյլէմէլերի իլան օրուրնուր.

Բուղէնը զէյթ վաղը իչիւն կազ թէնէքէսի առէտ 1500, պէհէր ա-տէտի բարա 75,

Հայրէթը հիտայի տէրկեահը չէ-րիֆի տէտեկեանը իչիւն թաճ ա-տէտ 27, սարբդ թօր 27, մառարբդ պէհէրի ղրշ. 40

Քէդալիք տէտեկեան իչիւն բէշմագ չիֆթ 27, թօմագ չիֆթ 27, մաէն պէհէրի ղրշ. 55.

Միւպայէասրնա լիւզում կէօրիւ-նէն պալատէ մուրագգամ 3 գալէմ էչեա՝ գիյրլէրինտէ մուրագգամ ֆի-յաթ իլէ թալիպլերի էօհտէլէրինտէ պուլընմարղընա, վէ մահը ճարիի Բու-մինին 24ինճիւ չարչէնպիհ կիւնիւ սաաթ 9ա գատար հէր գաչ բարա վէ էրթէսի բէնճէնպիհ կիւնիւ 100 տէ 5 գապուլ օլընրպ անտէն սօնրա թէնզիլ գապուլ իտիլմէյէճէյինէ պինտաէն նօգսանլարը.յա իթա իթ մէք իսթէյէնլէրին՝ մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւռաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլընրը.

18 քեանունը սանի 305

3—1

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՄԱՅՈՒՆ

Թէքրար իլան իլէ թալեբերը մուամէ-լաթ օլընճայա գառար, եանի նագտ իլէ ֆիրուխթ օլընմագ գարտէսի վագ զըլը-նընճայա տէկին եալընզ մահիլաթը վագֆիյէ հիսէտարանընը հասպէլ նիզամ պէլա միւզայէտ թէֆվիզ ի-տէճէքլերի հիսէլի սէքանլերին նըսֆը մէճիսի 19 ղրուշ վէ նըսֆը տիկերի Խայնէնի էվգաֆը Հիւմայունը-նան սուրէթ վէ սէրկի վէ գուբօնը իլէ սա-թըլաճագ տըր. Թամմ հիսէլի օ-լուպ տա պիլիզայէտ սաթըլանլարը մուճճէլէյինին նըսֆը՝ լիրա 100 ղրուշ հիսաբը.յա լիրա օլարագ, վէ տիկէր նըս-ֆը քէզալիք սուրէթ վէ սէրկի գապու-լեպէ իհալէ գըլընճաղընտան, պու գապլրտէն աթիիզզիքր մանիլաթրն մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան ՅինՆմի իլան միւտտէթի օլան իչպու 305 սէնէսի քեանունը սանինին 15ինճի կիւնիւնտէն քեա-նունը սանինն 22ինճի բազար էրթէ-սի կիւնիւնէ գատար թալիպ օլանլարրն գըյմէթը մուխամմինէլէրինին էօշ-րինէ միւսավի թէէմին ագչէլէրվալէ պէրապէր Մահիլաթի խարէսինէ միւ-ռաճաաթ իթիմէլերի լազըմ կէլմէկի՝ թիւրքճէ Թարէէ վէ Թ. Հէբէէրտ վէ Ֆրանսըզճա Մանիթեոր վէ Բուսմա Գօս-ԲՈՆԻՆ-ԲՕԼԷ կազէթալարը.յա իլան օ-լընտըը կիպի, ՅԵՎԷՊԷՏ Շաբէյէ կազէ-թասը.յա տախի Յինճի տէֆթ օլարագ պէյան ու իլան օլունուր.

.. 47, 84 .. 60000 .. 41000 (1).— Վէֆատտա Մօլլա Թուսրէվ մահալլէ-սինտէ Գօվաճըլար ճատտէսինտէ Սաարը էսպագ Բէյթէվ բաշա վէ Սուլթան Սիւլէյման վէ հաճի Եու-սուֆ էֆ. վագֆիարընտան թէրպի-էն 300 զրբա արսատտա մէպնի 13 օ-տա վէ 2 սուֆա վէ 1 գուլու վէ 100 զրբա պաղչէ վէ 200 զրբա մա-հալտէ մա մաթպախ պիր պապ հա-մամ վէ Նըսրք մասուրա մաիլէգիզ վէ բիշկեահընտա 350 զրբա տիկեր պաղչէ վէ տէրուինտէ 60 զրբա մահալտէ ֆէվզինաէ 2 օտաը միւ-թէմիլ պիր պապ արապալրգ մահա-լինի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ գօնաղընտ պիթիւնիւ. հաճի Ահմէտ էֆէնտի.

.. 48 .. 44000.—Էսիրնէ Գաբու-սընտա Նէսիլչաղ Սուլթան մահալ-լէսինտէ Զընաբը.ը օգաղընտա Գա-բրաճա Ահմէտ վէ Տալ Մէհմէտ վէ Գոճա Եուսուֆ էֆ. վագֆիարընտան միւլքի վէ հարէմէյն կէտիքեաթը-տան կէտիկի օրմագ իւզրէ թէրպի-էն 6400 զրբա արսատտա պիր օտա վէ իքի ոթապալը գուլու վէ պիր հավուզը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 2500 զր. քիրալա միւթէհամիլ պիր գրթա պօսթանընն միւլք մա կէտիք պիրթիւ-նիւ. հաճի հիւսէյին էֆէնտի.

.. 2, 31, 33 .. 20000 .— Գալա թատտա Շեհիտ Մէհմէտ բաշա մա-հալլէսինտէ Գալաֆաթ մէյտանը ի-լէ Եելքենճիլէր ճատտէսինտէ հարէ-մէյն կէտիքեաթընտան թէրպիէն 100 զրբա արսատտա ֆէվգինտէ 6 օ-տա միւշթէմիլ միւլք մա կէտիք վէ չէհրի 206 զր. քիրալը պիր պապ պէրպէր վէ թահթընտա պիլա կէ-տիք մաղազա վէ եինէ թահթընտա մուգատտէմա 3 վէ էլեէվմ 2 պապ մաղազա միւլքերի իլէ էօնիւնտէ էպնիյէ ինչա օլընմագ իւզրէ 123 1/2 զրբա արսա մահալլինին պիւթիւնիւ. հաճի Ահմէտ էֆ.

.. 20, 22 .. 15000.— Գալաթա-տա Եազըճը մահալլէսինտէ Մագրի օղլու չըգմազընտա հիւսէյին գաբ-տան վագֆընտան թէրպիէն 600 զը-բա արսատտա պարագա 3 օտա վէ պիր գուլուը միւշթէմիլ վէ չէհրի 80 զր. քիրալը ախչապ վէ խարապ պիր պապ մէնզիլ արսասընը նըսրք հիսսէսի. հաճի Ահմէտ էֆ.

.. 20, 22, 28, 3 .. 50000 .— Իսկիհատարտա Այապա մահալլէսին-տէ Թուլումպա վէ Պօսթան մա-մաթպախ գօնագ իլէ Տէյիրմէն սօ-գաղլարընտա թէրպիէն 560 զրբա մահալտէ հարէմ վէ սէլամլըզ 12 օ-տա 3 սուֆա վէ 2 գուլու վէ 2000 զրբա պաղչէ վէ նըսրքի մասուրա մաի լէզիզ վէ 120 զրբա մաթպախ վէ 1 օտա վէ 220 զրա տիկէր պաղչէ վէ սամանլրգ վէ արապալրգ վէ ախ ը մահալլէրինի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ գօնաղընն նըսրքի հիսսէսի. հաճի Օսման.

.. 10. 12 .. 6000.—Պէյօղլընտա Աղա ճամի մահալլէսինտէ Գարբուզ սօ-գաղընտա Էպու Պէքիր էֆ. վագ-ֆընտան թէրպիէն 50 զրբա արսա-տտա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուլու վէ 10 զրբա աչբզլըզը միւշ-թէմիլ ախչապ 1 պապ մէնզիլ. հաճի հիւսէյին էֆ.

.. 10 .. 3000.–Գուվգարուտա Տիւլ-պէնճի հիւսամէտտին մահալլէսին-տէ Ճամի Եէրիֆ սօգաղընտա հա-բէմէն վագֆընտան թէրպիէն 60 զրբա արսատտա մէպնի 1 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուլու վէ 50 զրբա պաղչէ.յի միւշթէմիլ ախչապ 1 պապ մէնզիլին նըսրք հիսսէսի.

.. 65 .. 4000.—Գալաթատտա Ճամի Գէտիտ մահալլէսինտէ Եէնի Ճամի չէրիֆ ճատտէսինտէ հարէմէյն կէ-տիքեաթընտան թէրպիէն 10 զրբա արսատտա մէպնի սէնէվի 1800 զր. քիրալը քեարկիր 1 պապ պապրրճր տիւքքեանը կէտիկինին 5 հիսսէտէն 1 հիսսէսի. հաճի Ահմէտ էֆ.

.. 16 .. 13330. — Իսկիհատարտա հաճի հիւսնի խաթուն մահալլէսին-տէ Տէպաղխանէ սօգաղընտա պէր-մուճիպը խարիթա 136 զրբա 1 գր-թա տեպաղխանէ արսասընը 6 հիս սէտէն 5 հիսսէսի. հաճի Օսման.

.5 .. 4500.— Պայը Ալիտէ Լալա Խայրէտտին մահալլէսինտէ Շէնկիլ Համամը սօգաղընտա Գարակէօղ պէյ վագֆընտան թէրպիէն 80 զրբա արսատտա մէպնի 2 օտա վէ 1 սու-ֆա վէ 1 գուլուլու միւշթէմիլ ախ-չապ պիր պապ մէնզիլին նըսրքի հիս սէսի. հաճի Հասան էֆ.

.20.. 5000.— Զարչուի քէպիրաէ Սօրկուճճը խանընտա իւսթ գաթտա թէրպիէն 12 զրբա պիր գրթա քեար-կիր վէ չէհրի 40 զր. քիրալը պիր պապ օտանընն պիւթիւնիւ. Ահմէտ էֆէնտի.

.20.. 26 .. 5667.— Իսկիտարտ տա Գաղասկեր Ահմէտ էֆ. մահալ-լէսինտէ Հարմանլրգ ճատտէսինտէ թէրպիէն 180 զրբա արսատտա մէպնի 7 օտա վէ 3 սուֆա վէ պիր միւշ թէրէք գուլու վէ 155 զրբա պաղ չէյի միւշթէմիլ ախչապ 2 պապ մէ նազիլին սիւլիւս հիսսէսի. Ահմէտ էֆ.

.72 74.. 7500.— Այվանսէրայտա Մուսթաֆա բաշայի աթիզ մահալ-լէսինտէ Լօնճա ճատտէսինտէ թէր պիէն 50 զրբա արսատտա մէպնի 1 օտա 1 սուֆա վէ 1 գուլու վէ թահ-թընտա պիր պապ թէնպէքճիի տիւքքեանընը միւշթէմիլ, վէ չէհրի 110 զր. քիրալը նիմ քեարկիր պիր պապ մէնզիլին նըսրք հիսսէսի. հաճի հիւսէյին էֆ.

.. 58 .. 1000.— Գօսգատտա Մի-մար Քէմալէտտին մահալլէսինտէ Գօսգա ճատտէսինտէ չէհրի 5 զր. քիրալը պիր պապ տիւքքեանընն միւլ-քի. հաճի Հիւսէյին էֆ.

.. 36 .. 445.— Գօսգատտա Եա-գուպ աղա մահալլէսինտէ Հասան բա-շա խանը տէրուինտէ իւսթ գաթ-տա թէրպիէն 50 զրբա արսատտա չէհրի 40 զր. քիրալա միւթէհամիլ քեարկիր պիր պապ օտանընն 9 հիսսէտէն 1 հիսսէսի.

.. 43 .. 625.— Էմիրնէ Գաբու-սընտա Հատիյէ Սուլթան մահալլէ-սինտէ Լէօքիւնճիլէր ճատտէսինտէ թէրպիէն 160 զրբա պիր գրթա մէն-զիլ արսասընընն լուպ հիսսէսի. հա-ճի հիւսէյին էֆ.

.. 63 .. 2500 .— Գալաթատտա Ճամիի Ճէտիտ մահալլէսինտէ Քիւրք ճիլէր ճատտէսինտէ թէրպիէն 160 զրբա արսատտա չէհրի 100 զր. քի-բալը ախչապ պիր պապ քիւրքճի տիւքքեանընը միւլք մա կէտիկ 120 սէհիմէտէն 10 սէհիմ հիսսէսի. հաճի Ահմէտ էֆ.

.. 3 .. 1666.— Այա Սօֆիատտա Սօուգ Զէյսէ ճատտէսինտէ չէհրի 300 զր. քիրալը քեարկիր պիր պապ պաղգալ տիւքքեանը կէտիկինին 120 սէհիմ իթիպարրյա պիր վէ սէհի-մին բուպ հիսսէսի.

.. 17 .. 2500.— Գասրմ Բաշատտա Թահթա Գասը մահալլէսինտէ Թահ թա Քէօբրիւ սօգաղընտա թէրպիէն 741 զրբա պիր գրթա մէնզիլ ար սասընընն սիւլիւս հիսսէսի. հաճի հիւ-սէյին էֆ.

.. 142 .. 500.— Եէնի Պաղչէտէ Նէսիլչահ Սուլթան մահալլէսինտէ Սուլու Գուլէ ճատտէսինտէ թէրպի էն 50 զրբա արսատտա չէհրի 40 զր. քիրալը պիր պապ ախչապ տիւքքեա նընն 6 հիսսէտէն 1 հիսսէսի. հաճի հիւսէյին էֆ.

.. 11 .. 445.—Գօսգատտա Հասան բաշա խանը տէրուինտէ իւսթ գաթտա թէրպիէն 50 զրբա արսա տա մէպնի չէհրի 40 զր. քիրալա միւթէհամիլ քեարկիր պիր պապ օտանընն 9 հիսսէտէն 1 հիսսէսի. հաճի հասան էֆ.

.. 30 .. 12500.— Զէնպէրլի Թաշ տա Ամիրգ Ալի բաշա մահալլէսին-տէ Տիվան եօլու Գալաթատտա ճատ տէսինտէ Այա Սօֆիա վէ Հարէմէյն վագֆլարընտան թէրպիէն 40 զրբա արսատտա մէպնի ֆէվգինտէ 1 օտա յր միւշթէմիլ քեարկիր Սու Շերբէ-թինին իրճար իթիմիչ օլարզը պիր պապ քեարկիր տիւքքեանընն միւլք մա կէտիք Նըսրքի հիսսէսի.

.. 65 .. 12000.— Վէզնէֆիլէրտէ Ճամը Ալի մահալլէսինտէ Վէզնէֆի-լէր օսգաղընտա հարէմէյն վագֆը-տան պիրա հավա վէ պիրա կէտիք մուգատտէմա էճգաճը վէ էլեէվմ նաթէժամ պիր պապ տիւքքեանընն 5 հիսսէտէն 3 հիսսէսի. հաճի Ահ-մէտ էֆ.

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

ՖԻՐԱՆՍԷԶ

ԲՕՍԹԱ ՎԱՌՕՐԼԱՐԸՆԸՆ 1890

ՅՈՒՆՎԱՐ 1ՏԷՆ ԻԹԻՊԱՐԷՆ

ԵԷՆԻ ԹԱՐԻՖԱՍԸ

Ապիմէթ վէ ավտէթտէ Հավը իսքէլէ-սինէ ուղրամագ իւզրէ Լօնտրա իլէ Գարատէնիզ լիմանլարը արասընտա տօղ-ըուտան տօղուլա իճրան սէֆէր.

ՍԹԱՄՊՈԼ

Հէր բազար Լօնտրատան հարէ-քէթ իտէր. հէր ճումա երթէսի ադչամ ալաֆր. սաաթ 8տէ Մարսիլ-եատան հարէքէթլէ յունվար կտէն իթիպարէն Շիրա, Իզմիր, Զանագ Գալէ, Սթամպոլ թարիգիլէ, վէ յունվար 11տէն իթիպարէն Շիրա, Զանագ Գալէ, Սթամպոլ թարիգի-լէ կիտէր. Իզմիրտէ Սուրիա խաթ-թը.ը բասրա վարօրլարը.յա թէնա տիւֆ մուգու պուլուր.

Հէր բէնճէնպիհ ադչամ սաաթ 4տէ Սթամպոլտան Մարսիլիա, Հավը վէ Լօնտրայա հարէքէթ իտէր. յուն-վար 10տան իթիպարէն պիր հաֆ թա Զանագ Գալէ, Իզմիր վէ Շիրա թարիգիլէ, վէ յունվար 23տէն ի թիպարէն օ պիր հաֆթա տա Զա նագ Գալէ վէ Շիրա թարիգիլէ կի-տէր. Իզմիրտէ Սուրիա բասրա վա-բօրլարը.յա թէնատիւֆ վուգու-պուլուր.

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ՊԱԹՈՒՄ

Լօնտրատան կէլէն բասրա վաբօր-լարը իլէ սօղրու սէֆէր.

Հէր 15 կիւնտէ պիր քէբրէ ճու-մա երթէսի ադչամ Սթամպոլտան հարէքէթ իտէր, վէ կէրէք ազի-մէթտէ վէ կէրէք ավտէթտէ Սամ-սուն, Քիրասօն, Թրապիզօն վէ Պա-թում իսքէլէլերինէ, վէ զայրը մէճ-պուրի սուրէթտէ Իունէ, Ֆամա, Օրտու, Սինօպ վէ Խէպզու իսքէլէ-լերինէ ուղրար. Պաթումա վէ Թ-թամպօլա չարչէնպիհ սապահլարը մուվասէլէթ իտէր.

ՕՏԷՍԱ

Լօնտրատան վիրուտ իտէն բասրա վաբօրլարը իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իճրա օլունուր.

Սալը սապահ Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէր, վէ չարչէնպիհ ադ-չամը Օտէսայա վարմ օլուր. Օտէ-սատան ճումա երթէսի ադչամը հարէքէթ իտուպ, բազար երթէսի սապահը Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ իտէր.

ԹՈՒՆԱ

Հէր 15 կիւնտէ պիր բազար էր-թէսի կիւնլէրի ադչամ Սթամպոլտան հարէքէթ իտուպ, Էնանի ազիմէթտէ Պուրկազ, Վարնա, Քիւսթէնճէ, Սիւնէ, Կալաց վէ Իպրայիլ, վէ ճումաա երթէսի Իպրայիլտան ավ տէթտէ Կալաց, Սիւնէ վէ Քիւս թէնճէյէ ուղրար, վէ սալը կիւնլէրի սապահ Տէրսաատէթէ վարը օլուր.

Մէհաժըրի Մարիթիմ գումբան էսսը՝ Սթամպոլտան Մարսիլիա իւճրէթլէրինի պէրվէճէնը ամիրէն գիլ իթիմիչ տիր. Ինճի մէվգի՝ եէ-մէքլէ 225 ֆր. Ուշագլար՝ եէմէքլէ 112 1/2 ֆր. Կիւվերթէ՝ եէմէքսիզ 60 ֆր.

ՔԱՐԹ ՏԷ ՎԻԶԻԹ

Ա՛լա բարթաճն իլէ լաթիֆ սիւրէթտէ հէր լիսան-ատան օլարագ օն տագիդէ զար. ֆընտա թաագ ու թէսլիմ օլունուր.

ֆի, 100 ատէտի 10 զրշ.

Արզու իսէն զէվաթը, Ստամ-պոլտա Յակոբեան խանընտա Արամ-եան մաթպուասընա միւրաճաաթ էյլէմէլերի.

ՊԼՕՅԻԻՐ ԷՃԶԱ ՏԷՐՕԶԻԹՕՍԸ

Ժ. ԱԼԷՔԵԱՆ

Պահրիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի միւթէահհիւտի

Պաղչէ-Գարաուսընտա

Ճէլալ պէյ խանը ալթընտա Ն. 2

Մութեպէր միւշթերիլերինին թալեպ վէ արզուսը մուճիպինճէ, պու քէրրէ մէգ-քիւր մաղազատա հէր դէկի ֆօթօկրաֆ լէվազիմաթընա մախսուս պիր շիպ թէ-եսիս իթիմիչ օլատուրմատան, միւշթերիլեր՝ կէրէք նէֆտատէթը էմմատա վէ կէրէք ան-վենիյէթը ֆիլմճա մէմնուն վէ խոշնուտ օլմամագլար տըր։ Մաղազատան էմմատի մէգքիւրէտէն օլարագ Մանգօվէնին վէ Ֆալէրին գաբրու բլագլարը մէվճուտ օ-լուպ, պունլար ալիճինա վէ Բարիզ սերիյի ումումիյէրինտէն ալմուն վէ կիսմիչ մի-տաբիաարա նամել օլարգլարը կիպի, Տէր-սաատէթտէ պուլընան պիլճիումէ բլագ-լարտան ալէա օլարգլարընը տա շէհրիմիզ ֆօթօկրաֆճըլարը թէհրիպէ իլէ թատարգ լիթիմիչլէր տիր։ Մաղազատի մէգքիւրէտ քե-ժա ֆօթօկրաֆա մախսուս օլարագ, «օպ-տէքթիֆ», «զամանա նօտա» վէ «դարթօն», դի ճինս «ալպիհամ» քեաղրտյարը, գրօր-պլէն»տէն, պիլլօրտան վէ սերթ մուգա-վատան «քիւվէթ»լէր, «մանիկեիւմ» ֆէ-նէրի վէ բէնկի ֆէնէրլէր վէ «ղասի»լեր վէ հէր նէվի էճզա մէվճուտ աբը։

Տէրսաատէթ վէ թաշրա ֆօթօկրաֆճ-ի լարը՝ ֆալէրին բլագլէրընընի էճրիպէթ մէք իսթիտիքլէրինտէ, Նիմա՝ նէսնին մէճճանէն ալա.իլէ պիզզաթ թէճրիպէ իսեպկիլիրլէր։

Տէրսաատէթ վէ Շարքի Ռումէլի իչիւն եալընզ պէնիմ մագազա ֆալէր վէ Մօն-գօվէն բլագլարընին մէրքէզի տիր։

ԲՕԼ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

ՍԻՒՐՈՒՄԻ ԳԱԼԱՏԱՍԱՐԱՅԻ 80 ՆՈՒՄԵՐՕՅԻՆ

ԱՌՕՋԻ ՎԷ ՃԵՐՄԱՃԱԼԸԶԱ ՄԻԹԻԹԱԼԻԹ

ԱԼԷՔՍԱԹ ԹԻԹԻՃԱՆԸՐ

Մէգքիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահլըզա միւթէալլիք էնվաթ ալաթ ո. էտէվաթ մէվճուտ տըր։

Էդճիմէջ, եուսուլճագ վէ սէրթ լասթիքտէն (գաուչուտան) մանամուլ մէ-կատտը միւխթէլիֆէ, գաբզգ պաղլարը, էնվաթ չիրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, միզան իւլ հավա (պարամէթր), միզան իւլ հարարէ (թէրմո-մէթր) վէ էյի ճինս կէօզլիւքլէր պուլընմագտա տըր։

Մ. Բօլ Ֆօյաճեան՝ հէր նէվ սրբարըշաթ վէ թամիրթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ իտէր։

Manque de Forces

ANÉMIE CHLOROSE

DÉBILITÉ ÉPUISEMENT

LE FER BRAVAIS

expérimenté par les plus grands Médecins du Monde, passe immédiatement dans l'Économie sans occasionner de troubles. — Il recolore et reconstitue le sang et lui donne la vigueur nécessaire. Il ne noircit jamais les dents.

Se défier des Imitations et Contrefaçons

Détail : Pharmacie Normale, 19, r. Drouot et toutes pharmacies

Gros : 40 et 42, Rue Saint-Lazare, Paris

ՔԻՐԱԼԸԳ ՏԻԻԲԲԵԱՆ

Սամանթիա ճատտէսինտէ Ագարճա Զէյմէսի իթթիխալընտէ քեաին տէ-րունինտէ պիր օտա, պիր մաթ-պախ, պիր գուլու վէ պիր ապ-տէսթխանէ.յի միւշթէմիլ քեարկիր պիր տիւքքեան քիրալա վէրիլէճէ-կինտէն, թալիպ օլանլարը մաթ-պասմրզա միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր.

5—4

ԻՏԱԼԻԱ ՄԱԽՍՈՒՍ

Իշպու 1890 յունվ. Ինճի բազար էրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

Առաջարկ տեսքերով

Սթ.	Տ.		
2	30	Պ. Ատա, Հէյդպէրլ, Պուրկազ, Գրնալը [1]	
3		Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյդպէրլ, Պուրկազ, Գրնալը (1). [Պ. Ատատան սաաթ 3.30տէ.]	1 3 5
8		Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյդպէրլ, Պուրկազ, Գրնալը, [Պէզիրք Ատատան սաաթ 8.30տա].	

Քէօբրիւ-ուէն Ատալար ճանդիրնէ

3	15	Գրնալը, Պուրկազ, Հէյդպէրլ, Պ. Ատա, Գարթալ.
9	45	Գրնալը, Պուրկազ, Հէյդպէրլ, Պ. Ատա, Գարթալ.
10	45	Գրնալը, Պուրկազ, Հէյդպէրլ, Պ. Ատա,

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Առաջարկ տեսքերով

2	30	Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյդպէրլ, Պուրկազ, Գրնալը. (Պ. Ատատան 3.տէ)
8	15	Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյդպէրլ, Պուրկազ, Գրնալը. [Պ. Ատատան 9տա].

Քէօբրիւ-ուէն Ատալար

3	45	Գրնալը, Պուրկազ Հէյդպէրլ, Պ. Ատա, Գարթալ,
9	45	Գրնալը, Պուրկազ, Հէյդպէրլ, Պ. Ատա, Գարթալ.

ՀԱՑՕՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իշպու ՀԷՐԹՔԷՔԷՐԷ ԳԱՐԻՆԼԸՐԸՆ Գ-ՐԻՆՈՒՐՔՅ

Քէօբրիւ-ուէն

Սթ.	Տ.	Գթ.	Նօ.
3		Իպշիտ կիտէն	2
5	45	Պիլա թէսատիւֆ	
7	40	Իզմիտ կիտէն	4
11	20	Բէնտիյէ »	6

Հայտար Բաշատան

4	25	Բէնտիքանէն կէլէն
6	40	Իզմիտէն կէլէն
11	25	Իզմիտէն կէլէն
11	50	Պիլա թէսատիւֆ

ԳԱՏԸՐԷԼՕԳ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՇԷ		ԲԱԶԱՐ	
Քէօբրիւտէն Սթ.	Գատրքէօյտէն Ս.	Քէօբրիւտէն Սթ.	Գատրքէօյտէն Ս.
2 20 (1)	2 20(1)	2 30	2 30
3	3		
3 45	3 45	3 45	3 45
4 30	4 30	4	4
5 30	5 30	5	5
6	6 30	6	6
9 45	9 45	9	9
10	10	10	10
10 45	10 35	11	11
11 30	11 20	12	12
12 40	12		

Հավա չէհրա լոսոս վէ Թիրի գար օլուպ-վագրթի բազարտան մուատա կիւնլէրտէ սապահ-լարը Ատալարտան քէօբրի